

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VSTUPNÍ ANALÝZA MĚSTA POSTOLOPRTY

Zpracoval: Mgr, Daniel Vališ

červenec 2016

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz

Obsah:

Úvod	2
1. Základní rámec a metodika výzkumu	4
1.1 Sociální vyloučení.....	4
1.2 Metodika výzkumu.....	5
2. Základní charakteristika města Postoloprtý	8
2.1 Poválečný kontext	10
2.2 Strategické plánování ve městě.....	11
3. Obyvatelstvo.....	11
3.2 Romská migrace.....	16
3.3 Soužití	18
4. Bydlení	20
4.1 Bytový fond města.....	21
4.2 Soukromé byty	23
5. Zaměstnanost.....	30
5.1 Nezaměstnanost.....	30
5.2 Trh práce na Lounsku	36
5.3 Hlavní zaměstnavatelé	38
6. Systém sociálního zabezpečení	40
6.1 Sociální dávky	40
6.2 Sociální práce a sociální služby	42
7. Zadluženost.....	45
8. Rodina a volný čas.....	47
8.1 OSPOD a Kurátor	47
8.2 Volný čas dětí	47
8.3 Volný čas dospělých.....	49
9. Zdraví.....	49
10. Bezpečnost a kriminalita.....	50
10.1 Evidence kriminality	51
10.2 Drogy.....	53
10.3 Bezpečnostní agenda města Postoloprtý	54
10.4 Pocit bezpečí	56
11. Sociální klima v obci.....	57
12. Shrnutí sociálního vyloučení v Postoloprtách	59
13. Závěrečné shrnutí a doporučení.....	60

Reference..... 62

Neolokátor. *Postoloprty a okolí*..... 62

Úvod

Město Postoloprty vstoupilo do spolupráce s *Agenturou pro sociální začleňování (ASZ)* na konci roku 2015 s cílem zmírnit problémy související s výskytem sociálně vyloučených lokalit ve městě. V rámci tzv. *koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám* bude zpracován *Strategický plán sociálního začleňování*, který bude závazným dokumentem pro koordinované čerpání prostředků ze tří operačních programů Evropských strukturálních a integračních fondů.

Předkládaná vstupní analýza obsahuje deskripci hlavních problémů souvisejících se sociálně vyloučenými skupinami a představuje tak úvodní analytický podklad pro následné diskuse a návrhy opatření. Vstupní analýza je standardním nástrojem, který ASZ využívá v úvodní fázi spolupráce s obcemi. Je podkladem pro činnost lokálního partnerství, zejména pak pro vytvoření *Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ)*. Realizuje ji oddělení výzkumů, projektů a komunikace Agentury (OVPK). **Analýza je pojata jako pracovní dokument**, který je možné upravovat a doplňovat. Poskytuje základní vhled do situace ve městě a **nemá závazný charakter**, spíše poskytuje referenční body k pracovním diskusím.

Vstupní analýza slouží k následujícím účelům:

1. Vymezení cílových skupin (CS), které mají být v rámci další spolupráce podpořeny
2. Lokalizace těchto skupin na území obce
3. Identifikace problémů a potřeb CS zejména v oblastech bydlení, zaměstnanosti, vzdělávání, sociální práce a sociálních služeb, bezpečnosti, zadluženosti a zdraví
4. Odhalení příčin problémů
5. Zjištění bariér pro řešení problémů a naplňování potřeb
6. Zmapování potenciálu pro řešení problémů a naplňování potřeb
7. Podrobnější vhled do problematiky diskriminace na základě etnicity
8. Sestavení sady doporučení, která by napomohla k řešení situace (další doporučení pak vzejdou z debat pracovních skupin, tedy ze zkušeností klíčových místních aktérů)

1. Základní rámec a metodika výzkumu

Vstupní analýza shrnuje poznatky získané ze studia dokumentů, mediální rešerše, analýzy statistických dat, zúčastněného a nezúčastněného pozorování a polostrukturovaných rozhovorů s obyvateli a institucionálními aktéry v lokalitě. Analýza byla vypracována v krátkém časovém období tří měsíců a bez předchozí znalosti místa, jde tak o vnější a nezávislý pohled na situaci ve městě. Ačkoliv výzkumnice nebyly zatíženy názorovým zkresením daným osobními vztahy s místem a své poznatky formulovaly z pozice outsiderů, je možné, že jim některé důležité souvislosti unikly. Proto je třeba znovu zdůraznit pracovní charakter předkládaných poznatků, které tak nepředstavují nezpochybnitelná fakta, jako spíše referenční body pro diskusi. Citace z rozhovorů jsou v předkládaném textu užívány k dokreslení situací a načrtnutí interpretací, demonstrujících často protikladné názory z řad institucionálních aktérů a obyvatel města. Neslouží tak k jednostrannému výkladu či demonstraci podložených faktů, ale k nahlédnutí do postojů obyvatel, kteří jsou sociálně vyloučení či jsou sociálním vyloučením ohroženi.

1.1 Sociální vyloučení

Pro nepříznivou životní situaci lidí na okraji společnosti používáme zažitého pojmu „sociální vyloučení“, který označuje souhrn jevů, které souvisí s minimální participací jedinců či skupin na životě společnosti. Participací je v tomto kontextu rozuměn i přístup k životním šancím a zdrojům.¹ Koncept sociální inkluze částečně nahradil v diskurzu sociální politiky dříve prioritní koncept chudoby. Zavedení konceptu sociální inkluze totiž představuje posun pozornosti od problému chudoby k problému sociální soudržnosti. Došlo tak k posunu akcentu od vertikálních nerovností k nerovnostem horizontálním a od vymezení problematického stavu (chudoby) k vymezení problematického procesu (vyloučení).²

Sociální vyloučení je v praktické rovině třeba chápat jako **kumulaci sociálních problémů**, které je nutné **analyzovat a řešit komplexně** s přihlédnutím k vnitřní provázanosti problémů. Vyloučení se projevuje ve třech základních rovinách sociálních nerovností:³ a) **v rovině materiální**, kdy marginalizované skupiny mají ztížený přístup ke zdrojům a upadají do chudoby, b) **v rovině symbolické**, kdy dochází ke zneuznání těchto osob a kdy není

¹ Millar, Jane. 2007. „Social Exclusion and Social Policy Research: Defining Exclusion.“ In *Multidisciplinary Handbook of Social Exclusion Research*. ed. Dominic Abrams, Julie Christian, and David Gordon. 1–16. Chichester: John Wiley & Sons.

² Mareš, Petr a Tomáš Sirovátka. 2008. „Sociální vyloučení (exkluze) a sociální začleňování (inkluze) – koncepty, diskurz, agenda.“ *Sociologický časopis* 44 (2): 271–294.

³ Vymezené tři roviny nerovností vycházejí z trojdimenzionální teorie spravedlnosti Nancy Fraser. Viz Fraser, Nancy. 2010. *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World*. New York: Columbia University Press.

přihlíženo k jejich právům a potřebám, c) **v rovině společenské participace**, kdy se vyloučené osoby nepodílí na společenských aktivitách, jsou izolovány a jejich hlas není ve veřejných diskusích slyšet. Kromě těchto tří základních rovin vyloučení můžeme hovořit také o procesech, které s vyloučením přímo souvisí, ať už jde o reprodukci vzdělanostních nerovností, prostorovou segregaci, sociální izolaci aj. Marginalizace určitých skupin na okraj společnosti však není problémem jen vyloučených jedinců. Stává se problémem celé společnosti, protože destabilizuje vnitřní společenskou kohezi a legitimitu společenského uspořádání, které je založeno na víře v rovnost šancí. Sociální vyloučení je navíc také ekonomicky nákladným problémem, který odčerpává peníze na pokrytí minimálního životního standardu chudých. Preferovaným přístupem k řešení problému sociálního vyloučení je proto aktivizace marginalizovaných osob. A to jak na trhu práce, aby byly samy schopny uspokojit své základní životní potřeby, tak v širším smyslu občanství, aby byly schopny artikulovat své potřeby a zájmy a podílet se na chodu společnosti.

Sociální vyloučení je spirálou, v rámci níž se s přibývajícím intenzitou vyloučení prohlubují sociální problémy a snižují se šance na začlenění. Sociálně vyloučené skupiny lidí se tak ocitají v situaci, kdy se s mírou jejich narůstající exkluze snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakt s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení, a snižuje se též míra přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel (přístup na trh práce, ke kvalitnímu a dlouhodobému bydlení, k plnohodnotnému vzdělání apod.). Lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí a stanoviska zbytku společnosti, i faktory vnitřní, mezi které se řadí přístup a návyky samotných sociálně vyloučených.

Vyšší koncentrace sociálně vyloučených osob na jednom místě bývá nazývána sociálně vyloučenou lokalitou (SVL). V kontextu Postoloprť nelze za klasickou sociálně vyloučenou lokalitu označit žádné místo, protože jde spíše o rozptýlené domy a byty. Nejvíce se tomuto pojetí přibližuje minilokalita „Horní“ Březno u skanzenu, jelikož je výrazně geograficky oddělená. Někteří informátoři označují s nadsázkou celé Postoloprty jako SVL a stejně tak tomu je i v bezpečnostní analýze 2014, kterou vypracovala místní městská policie. Postoloprty jako takové spíše vystihuje termín lokalita s vyšším podílem sociálně vyloučených osob. V rámci Postoloprť existuje několik budov, kde se shromažďují obyvatelé bojující se sociálním vyloučením, nicméně tyto jsou budovy rozmístěny hlavně v centru města. Velká část obyvatel nesoucí znaky sociálního vyloučení bydlí rozptýlena v panelových domech v různých částech města. Významným faktorem sociálního vyloučení je zde také etnicita, která posiluje hranici vnímaného „my a oni“. V kontextu ČR je zejména okolím rozpoznána romská etnicita přitěžujícím faktorem sociálního vyloučení, který se výrazně rýsuje i v Postoloprtech.

1.2 Metodika výzkumu

Metodicky jsme výzkum pojaly jako případovou studii kombinující různé formy sběru dat a analýzy dat se záměrem pochopit zkoumaný fenomén v jeho komplexnosti a s ohledem na

související kontexty. Výzkumný design byl formován ve snaze naplnit cíle výzkumné zprávy. Pro naplnění deklarovaných cílů byly využity tyto metody sběru informací:

1. Studium veřejně dostupných materiálů
2. Získání a analyzování neveřejných dat od souvisejících institucí
3. Rozhovory se zástupci institucí
4. Rozhovory s obyvateli Postoloprty
5. Pozorování

Výzkum probíhal od února 2016 do května 2016 na území města Postoloprty a v některých jeho přilehlých městských částí. V rámci sběru dat byly kombinovány kvalitativní a kvantitativní metody sběru dat. Kvalitativní data byla získávána formou expertních rozhovorů se zástupci relevantních institucí (MÚ Postoloprty, ÚP ČR Louny, vzdělávací instituce, neziskové organizace apod.). Další část sběru dat spočívala v hloubkových rozhovorech s obyvateli Postoloprty, a to zejména s cílovou skupinou sociálního začleňování, tedy s občany, kteří se potýkají s problémy, jako je nezaměstnanost, chudoba, nízké vzdělání, symbolické vyloučení na základě etnicity či statusu, apod. Obyvatelé byli vybíráni na základě informací od zástupců institucí, kteří vytipovávali tzv. "problémové" domy. Dále jsme se orientovaly geograficky podle rozložení adres, kde se nejvíce koncentrují nezaměstnaní dle trvalého bydliště. V neposlední řadě je potřeba zmínit, že jedna lokalita byla objevena náhodně.

Rozhovory se zástupci institucí i hloubkové rozhovory s obyvateli variovaly svou délkou v závislosti na kontextu dané výzkumné situace (nejkratší trvaly 15 minut, nejdelší dvě hodiny, většina kolem 45–60 minut). Expertních rozhovorů bylo provedeno 17. Rozhovory vedla Lenka Nižnanská ve většině případů spolu s tehdejší lokální konzultantkou pro Postoloprty Markétou Danišovou. Hloubkové rozhovory s obyvateli vedla Lenka Nižnanská s Petrou A. Beránkovou. Těchto rozhovorů bylo pořizeno 23.

Dále byly analyzovány relevantní dokumenty, zejména starší analýzy (mezioborová analýza Postoloprty a okolí z roku 2015⁴, kterou vytvořila platforma Neolokátor⁵), výroční zprávy, webové stránky institucí, místní periodika, katalogy sociálních služeb z Postoloprty a Loun, Komunitní plán sociálních služeb Postoloprty, popularizační publikace o městě aj. V neposlední řadě byla získávána a analyzována veřejná i neveřejná data od relevantních institucí, jako je Český statistický úřad, katastr nemovitostí, ÚP ČR Louny (nezaměstnanost, hmotná nouze), OSPOD, Městská policie (kriminalita), MÚ Postoloprty (dluhy, matrika), neziskové organizace.

⁴ Dostupné na https://issuu.com/jan.trejbal/docs/yaa_2015_-_trejbal_-_b1

⁵ Platforma se zabývá identifikací potenciálů v krajině z pohledu historie, sociální antropologie, sociální geografie, geobotaniky urbanismu atd.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

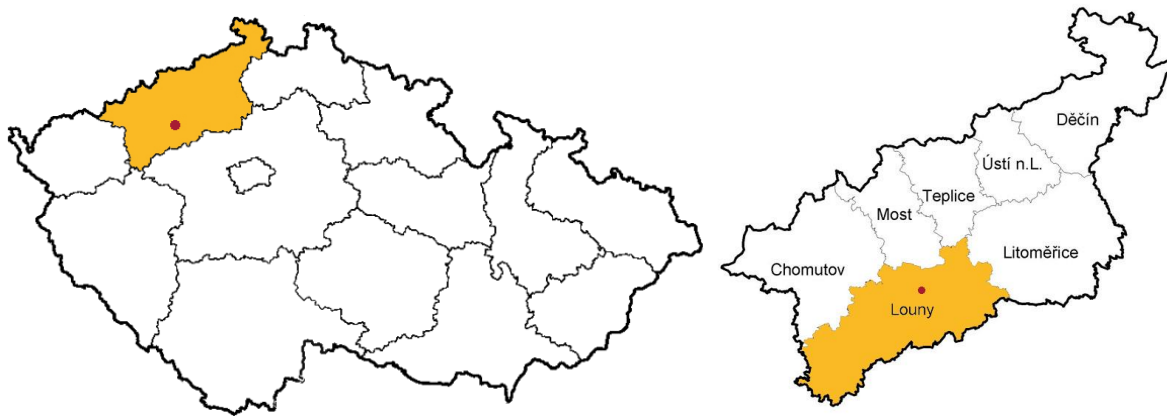
Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz

2. Základní charakteristika města Postoloprty

Postoloprty jsou menším městem, které se nachází v jižní části Ústeckého kraje a spadá do správního obvodu ORP Louny. Město leží 7 km na západ od Loun na levém břehu Ohře. Území Lounska je v kontextu České republiky velmi řídko osídleno. Obyvatelstvo je roztroušeno do velkého počtu malých obcí a dvou sídelních center, Loun a Postoloprty. Lounsko patří mezi nejušší oblasti České republiky a na jeho území nalezneme pouze minimum lesů. Oblast Lounska je proslulá chmelařstvím a ovocnářstvím. I když oblast leží mimo území těžby hnědého uhlí, v Počeradech se nachází tepelná elektrárna.

V kontextu správního členění, Postoloprty spadají pod Ústecký kraj a ORP Louny. Jde o obec s pověřeným úřadem, jejíž spádová oblast se rozkládá na 46,5 km². Spádová oblast Postoloprty⁶ je rozčleněna na katastrální území Postoloprty, které má 13 místních částí. Kromě města Postoloprty jde o místní části vesnického typu (Březno, Dolejší Hůrky, Hradiště, Levonice, Malnice, Mradice, Rvenice, Seletice, Seménkovice, Skupice, Strkovice, Vrbka). Dále do spádové oblasti Postoloprty patří obec Výškov (včetně její části Počeradky).

⁶ Spádovou oblastí se rozumí obce ve správním obvodu obce s pověřeným úřadem. Dále v textu celý správní obvod Postoloprty budeme nazývat zjednodušeně „Postoloprty“.

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU LOUNY - STAV K 1.1.2008

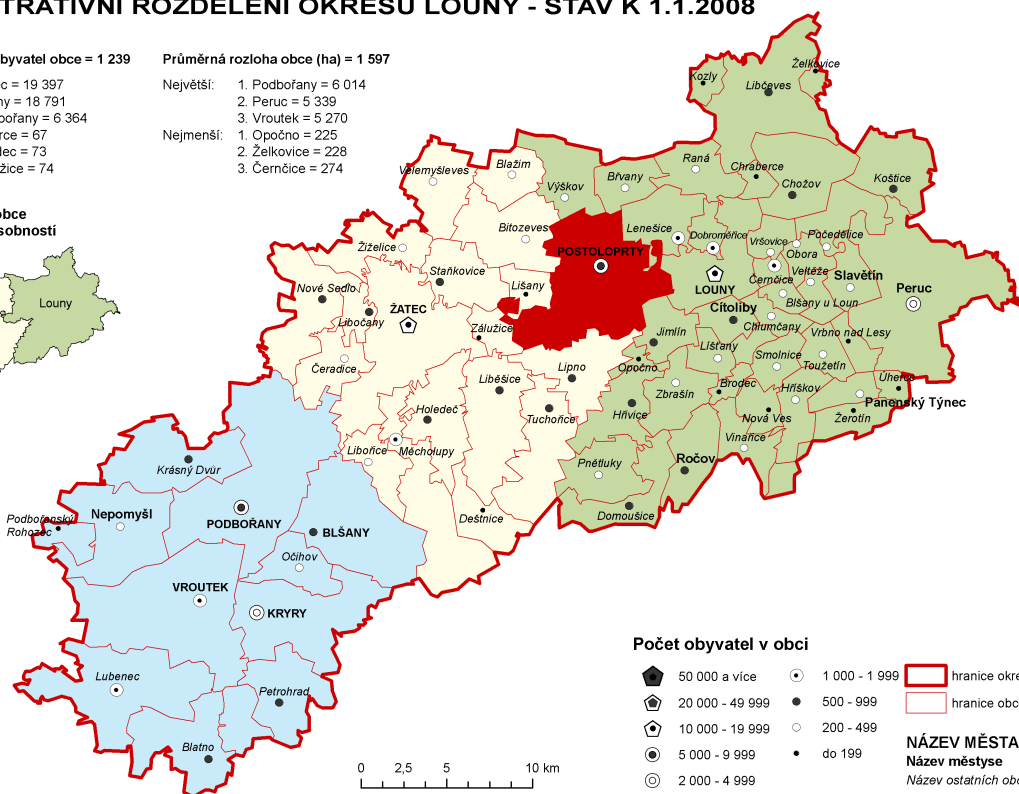
Průměrný počet obyvatel obce = 1 239

- Největší: 1. Žatec = 19 397
2. Louny = 18 791
3. Podbořany = 6 364
- Nejmenší: 1. Úherce = 67
2. Brodec = 73
3. Zálužice = 74

Průměrná rozloha obce (ha) = 1 597

- Největší: 1. Podbořany = 6 014
2. Peruc = 5 339
3. Vroutek = 5 270
- Nejmenší: 1. Opočno = 225
2. Želkovice = 228
3. Černčice = 274

Správní obvod obce
s rozšířenou působností

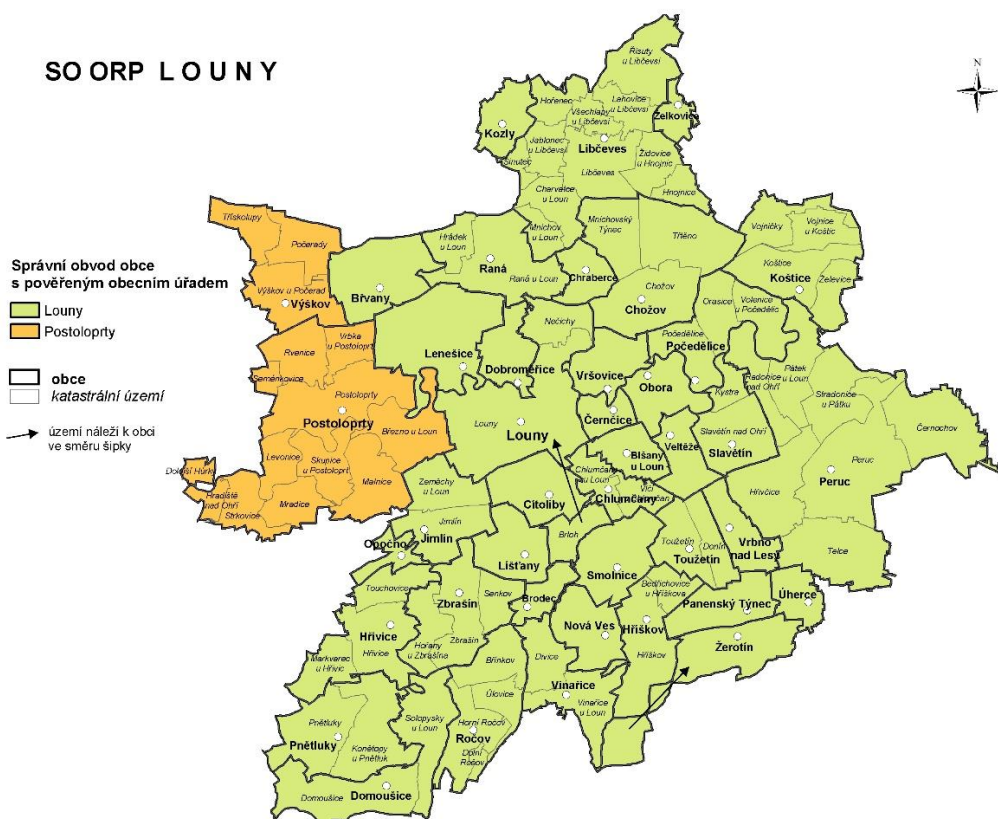

zdroj: ČSÚ, zvýrazněny Postoloprty

SO ORP LOUNY

Zdroj: ČSÚ

2.1 Poválečný kontext

Současnou sociální situaci v Postoloprtech nejvíce ovlivňují události z období druhé světové války, nicméně pro historiky jsou určitě zajímavé i dřívější události.⁷ V roce 1943 byl Němci zřízen koncentrační tábor pro muže židovského původu a židovské míšence v bažantnici u města (podle údajů zde mělo žít asi 900 mužů⁸). Roku 1945 se v kasárnách (popravy probíhaly i na jiných místech, ale zde proběhla největší část) udál jeden z největších masakrů sudetských Němců na území ČR. Při exhumaci bylo objeveno 763 těl.⁹

Poválečný vývoj událostí shrnuje zpráva Neolokátoru¹⁰: „Složení obyvatel je ovlivněno některými historickými událostmi; odsunem německé části obyvatel, usazením části Československé armády, příchodem volyňských Čechů po válce. V roce 1968 zaznamenalo

⁷ První písemná zmínka o existenci Postoloprty pochází z Kosmovy kroniky z roku 1125. V 11. století zde byl založen benediktinský klášter Porta Apostolorum (Brána apoštolů), podle něhož bylo zřejmě pojmenováno město. Klášter byl svého času velmi významný. Roku 1420 zaniká po husitských nájezdech. Po té Postoloprty spadají pod Louňany a roku 1520 se stávají městem. V místě bývalého kláštera byla postavena tvrz, která byla za Šternberků v roce 1611 přestavěna na zámek. Posledními majiteli byli od roku 1692 Schwarzenbergové, za kterých město dosáhlo rozkvětu (Martinka, 2013, s. 3).

⁸ Tragická místa paměti, Praha 2010, s. 376

⁹ Ibid., s. 380

¹⁰ Postoloprty a okolí, 2015 s. 45

městečko velký příliv obyvatel ze Slovenska a Maďarska při stavbě elektrárny Počerady, v souvislosti s výstavbou sídlišť se sem přistěhovalo i mnoho lidí z okolí. V devadesátých letech pak narůstala migrace Romů, kteří zde získali výměnou byty.“

S výstavbou nedaleké Elektrárny Počerady zažilo město prudký populační růst. Rozšířil se bytový fond, vznikla ubytovna pro stavaře – META. Postavilo se sídliště „U trati“ a pokračovala výstavba panelových sídlišť ve Dvořákově ulici a na Jiráskově náměstí. Hlavní hnací ekonomickou silou se pro město stala Elektrárna Počerady a chmelařství.¹¹

2.2 Strategické plánování ve městě

Na MÚ Postoloprty fungují čtyři odbory, ekonomický odbor, odbor rozvoje města, odbor vnitřních věcí a stavební úřad. Město nemá školský odbor či sociální odbor. Sociální pracovníci spadají pod odbor vnitřních věcí, tento odbor má také na starosti soutěže a přerozdělování městských bytů.

Na základě zhoršující se sociální situace zpracovalo v loňském roce o.s. MOSTY pro město Postoloprty Komunitní plán rozvoje sociálních služeb (2013– 2017), jemuž předcházelo dotazníkové šetření v létě 2013. Z tohoto šetření vzešly tři priority občanů, bezbariérový přístup ve městě, zachování stávající zdravotní péče a koncepční přístup v prevenci kriminality. Základem komunitního plánování byly pracovní skupiny Sociální péče, Sociální prevence a odborné sociální poradenství, Zaměstnanost a Kultura a volný čas. Na jeho základě byly definovány potřeby, na jejichž naplňování se město chce zaměřit i ve spolupráci s Agenturou. Ty se týkají zejména podpory vzniku pracovních míst nejen prostřednictvím sociálního podnikání, zintenzivnění práce s rodinami, zajištění možnosti kvalitního trávení volného času pro děti a mládež, řešení drogové problematiky ve městě, nastavení sociálního bydlení a zvýšení bezpečnosti.

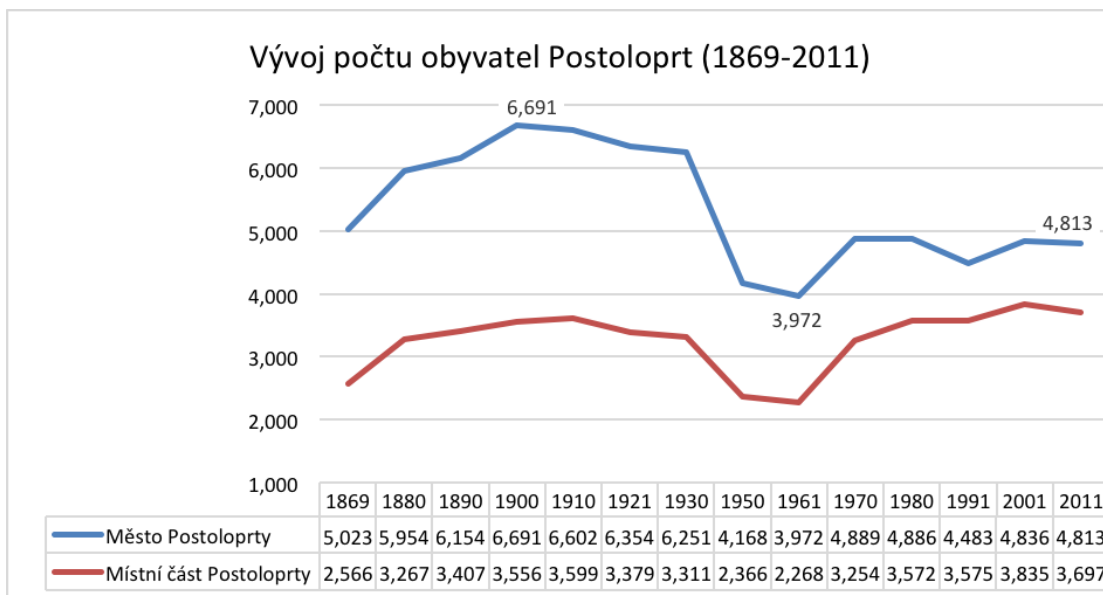
Na konci roku 2015 bylo podepsáno **Memorandum** o spolupráci mezi městem Postoloprty a **Agenturou pro sociální začleňování**.

3. Obyvatelstvo

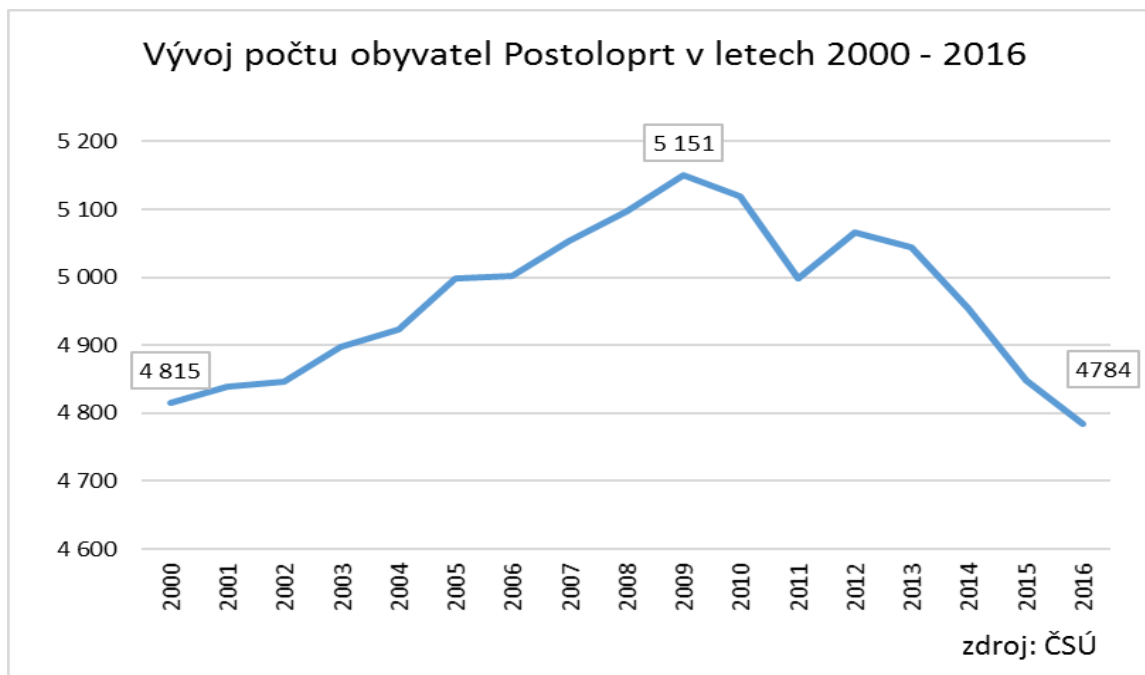
Postoloprty jsou menším městem s necelými pěti tisíci obyvatel (4 784 obyvatel k 1. 1. 2016), z čehož zhruba tři čtvrtiny bydlí v místní městské části Postoloprty (v roce 2011 to bylo 3 697 obyvatel), zbytek obyvatel bydlí v přilehlých místních částech vesnického typu (1 116 obyvatel v roce 2011). Velikost místní populace dosahovala historického maxima na počátku 20. století, kdy zde žilo 6 691 obyvatel. Po druhé světové válce se počet obyvatel propadl o více jak třetinu ke čtyřem tisícům obyvatel. Sedmdesátá léta pak byla obdobím populačního růstu spojeného s výstavbou počeradské elektrárny.

¹¹ Postoloprty, 2011, s. 22

V podrobnějším měřítku lze zaznamenat mírný růst počtu obyvatel v období do roku 2009, kdy čítaly Postoloprty 5 151 obyvatel, od té doby však populační bilance skoro každým rokem mírně klesá. V lednu letošního roku tak Postoloprty evidují už jen 4 784 obyvatel. Mezi lety 2009 a 2016 počet obyvatel poklesl o 7 %.

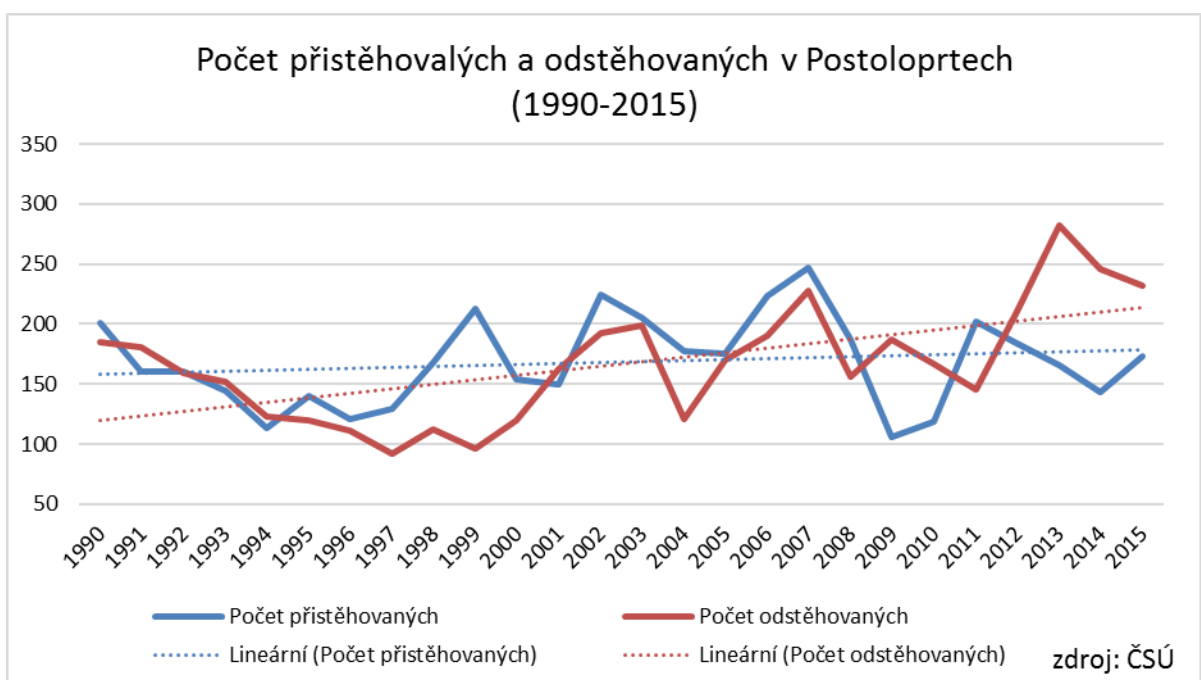
Následující tabulka ukazuje, že počet přistěhovalých osob je v posledních letech relativně stabilní, až na rok 2011, kdy se téměř zdvojnásobil. Vypovídající hodnota těchto dat je však omezena na evidenci adres trvalého bydliště. Údaje proto nezachytí reálnou migraci, ale pouze migraci evidovanou. Co se týče osob hlášených na MÚ Postoloprty, jejich počet se od roku 2007 téměř zdvojnásobil. Ke konci roku 2007 bylo evidováno na ohlašovně 154 lidí,

zatímco začátkem roku 2015 jich bylo již 299. Situace se od té doby příliš nezměnila, k 18. 4. tohoto roku jich bylo přihlášeno 289.

Co se týče migračního salda, poměr počtu přistěhovalých a odstěhovaných je značně kolísavý. Za posledních 25 let (1990–2015) počet přistěhovalých mírně stoupá. Pokud se však podíváme jen na období posledních 10 let, trend se trochu změnil a počet přistěhovalých v tomto období mírně klesá. V případě odstěhovaných je trend stále stejný a jejich počet narůstá. Rozdíly však nejsou dramatické. Nejméně příznivou bilanci měl rok 2013, kdy se z města odstěhovalo 282 osob, tedy skoro 6 % místní populace. Trend rostoucího počtu odstěhovaných reflektují i zástupci místních institucí, kteří jej interpretují jako útěk před narůstající romskou populací a zároveň jako všudypřítomný trend v celé ČR, kdy „mladí utíkají do měst“.

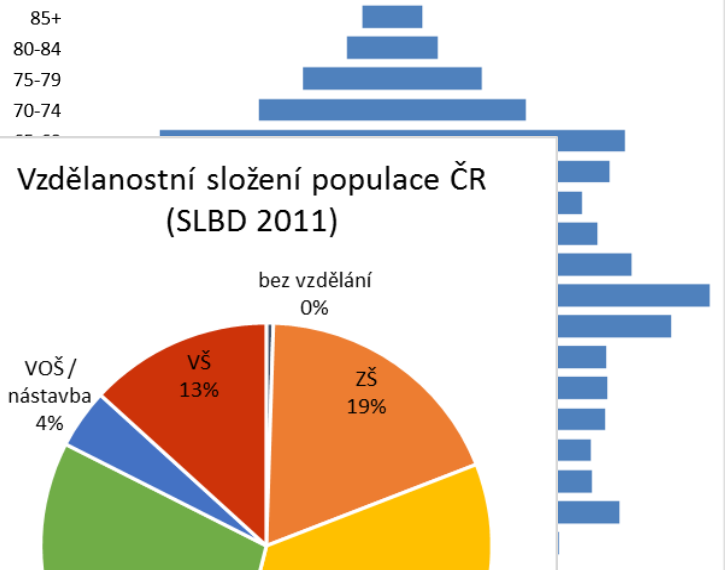

Co se týče věkové struktury populace Postoloprť, můžeme hovořit spíše o stagnujícím modelu s relativně početnou kategorií dětí a mládeže. Nejmladší generace (0-4 roky) je však poměrně málo zastoupena, tedy lze v nejbližší době očekávat úbytek školních dětí. Pokud bude tento trend pokračovat, bude docházet k populační regresi. Nejvíce početnou věkovou kategorií je momentálně kategorie 40-44 let (skoro desetina populace Postoloprť). Početně výraznou kategorií jsou také osoby v raném stáří, zejména pak kategorie 65-69 let.

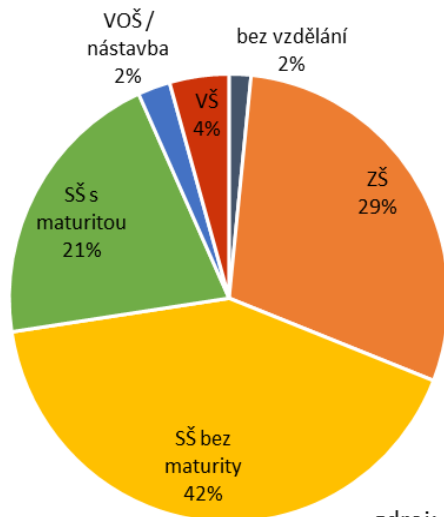

Populace Postoloprť podle věkových kategorií
(k 31. 12. 2015)

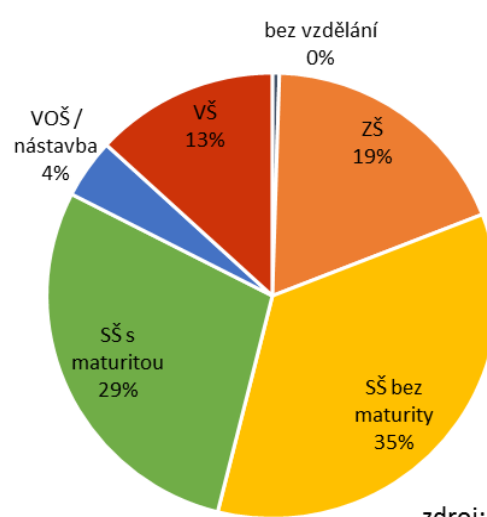

Vzdělanostní složení populace
Postoloprť (SLBD 2011)

zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní složení populace ČR
(SLBD 2011)

zdroj: ČSÚ

má nejvýše základní vzdělání a dvě pětiny mají nižší střední vzdělání, nebo jsou vyučeny. Vysokou školu mají vystudovanou jen 4 % obyvatel.

3.1 Romská populace v obci

V diskursu sociálního začleňování je romská populace považována za jednu z hlavních cílových skupin a vzhledem ke své specifčnosti bývá analyzována samostatně (což je dáno i existencí poradních orgánů jako je *Rada vlády pro romské záležitosti*). Analýzy této menšiny se však potýkají s chronickým nedostatkem dat. Podle posledního *Sčítání lidu, domů a bytů* (SLDB) z roku 2011 žilo v Postoloprtech několik národnostních menšin (viz následující tabulka). K romské národnosti se přihlásili pouze tři obyvatelé. Reálnou velikost romské menšiny však neznáme, protože matriky etnicitu nevidují.

Národnostní složení obyvatel Postoloprty podle SLDB 2011

Deklarovaná národnost	Počet osob
Česká	3 242
Neuvedeno	1 296
Slovenská	124
Ukrajinská	23
Německá	14
Vietnamská	12
Ruská	10
Maďarská	9
Polská	6
Moravská	5
Romská	3

Odhady počtu Romů žijících v Postoloprtech se značně liší (mezi 1 000 a 2 500). Evidenci romské etnicity nalezneme pouze u školních dětí. Na ZŠ Postoloprty z celkového počtu 479 žáků, kteří navštěvují základní školu v Postoloprtech, je jich romského původu 168, což je 35 %. Pokud bychom toto procento uplatnili na celou populaci Postoloprty, dospěli bychom k číslu 1 700. Musíme mít však na zřeteli, že část postoloprtských rodičů může dávat (či hlavně v minulosti dávala) své děti do škol v Žatci či do Loun, zejména v případě neromských dětí. Což znamená, že celkové číslo počtu Romů je zřejmě nižší. Romské rodiny navíc často mívají více dětí, tedy zastoupení Romů v dětské populaci nemusí odpovídat podílu dospělých Romů, spíše bude vyšší. Na druhou stranu však nemusejí mít všichni Romští obyvatelé trvalé bydliště na území Postoloprty (i když na to jsme mezi informátory zatím nenarazily). Proto odhadujeme, že v Postoloprtech žije 1 000–1200 osob romského původu. V rámci sběru dat jsme komunikovali přímo s asi 60 osobami romského původu (pokud započítáme i jejich děti). Ti se zmiňovali o svých příbuzných, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti – čímž se dostaneme k číslu cca 140 a dále jejich příbuzní.

Je třeba znovu zdůraznit, že se jedná o etnicitu připsanou. A dále, že ne všichni Romové jsou sociálně vyloučení. Nicméně etnicita přispívá k prohlubování sociálního vyloučení ze strany „bílé“ majority. To se nejvíce projevuje v hledání zaměstnání a bydlení, jak potvrzuje i výpověď jedné informátorky: *„Většina inzerátů má rovnou napsáno RK nevolat, RK jako romská komunita, a ne realitní kancelář.“* V Postoloprtech se setkáváme s několika skupinami obyvatel. Můžeme si pro objasnění situace vytvořit několik „pracovních“ skupin. Lidé bez sociálních problémů. Do této kategorie spadají v Postoloprtech jak Romové, tak „bílá“ majorita. Dále obyvatelé sociálně vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením. Do této skupiny také spadají někteří Romové, stejně tak „bílí“. Bezprostředně jsou ohrožení lidé bez domova, kterých je podle odhadů informátorů 5-10. Druhou výraznou skupinou jsou podle obyvatel tzv. „bufeťáci“, lidé okolo 50ti let, kteří jsou nezaměstnaní a trpí alkoholismem. Podle odhadů institucionálního aktéra je jich okolo 50ti. Do těchto dvou skupin obyvatel spadají téměř výhradně lidé z „bílé“ majority. Další skupinu tvoří uživatelé tvrdých drog, kterých je dle odhadů informátorů 70-100. Jsou mezi nimi jak zástupci „bílé“ majority, tak Romové. Dále jsou tu lidé, kteří trpí absencí kvalitního dostupného bydlení, nezaměstnaností, dluhy, nízkým vzděláním apod. U většiny obyvatel se problémy kumulují. Také člověk může spadat do několika výše popsaných skupin sociálního vyloučení. Sociálním vyloučením je podle odhadů institucionálních aktérů ohroženo v Postoloprtech asi 500-1000 obyvatel.

3.2 Romská migrace

První migrační vlna související s příchodem Romů do Postoloprtech proběhla po druhé světové válce. Informátory z této vlny jsme potkaly v lokalitě „Horní“ Březno (informátoři rozlišují „Horní“ Březno, „Dolní“ Březno a Březno „U Cukrovaru“), kde většina z nich dříve pracovala na státním statku. Tito obyvatelé přijeli ze Slovenska (Prešovský kraj) *„...10 roků mi bylo, když jsme přišli, ani neumíme slovensky...“* a původně bydleli v „Dolním“ Březně. Informátoři z řad institucionálních aktérů se o této vlně vyjadřují jako o těch, kteří *„prošli převýchovou“, „byli velice čistotní, pořádní“, chodili do práce a není s nimi absolutně problém, protože „nejsou na dávkách“*. S některými potomky z této generace jsme mluvili. Bylo jim okolo 50ti let. Také jsme mluvili i s některými potomky ve třetí generaci, kterým je mezi 20-30 lety. Všichni měli práci, ale i jich se dotýkala dluhová problematika. Z výpovědí vyplývalo, že i jejich sourozenci měli práci. Napříč všemi těmito informátory zaznívala skutečnost, že se jednalo o práci nízkokvalifikovanou a manuální. Také jsme se dozvěděli od informátorů, kteří přišli v této vlně, že většina jejich potomků bydlí ve vlastních domech nebo bytech, většinou v Lounech a Postoloprtech.

Další migrační vlna romského obyvatelstva proběhla zhruba v 80. letech. Podle dvou informátorů z řad institucionálních aktérů byla motivací finanční odměna. Město mělo obdržet za každou přistěhovanou rodinu v letech 1983-1985 určitou finanční částku. Jedná se ale o informaci, kterou se nám nepodařilo potvrdit. Může se tedy jednat o domněnky, které si obyvatelé mezi sebou předávají a nejsou anebo mohou být založené na pravdě.

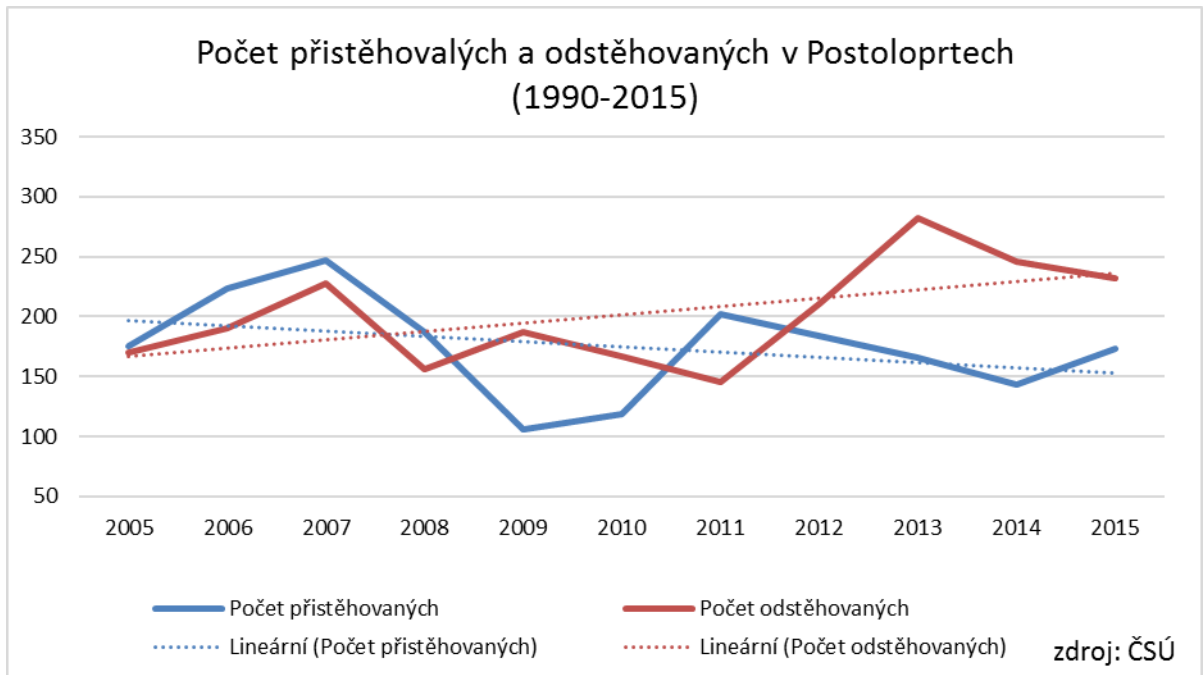

Z výpovědí vyplývá, že tito obyvatelé bydleli převážně v Alšově ulici, kde někteří bydlí dodnes. Dále tato vlna pokračovala do roku 1989, a bydleli převážně na Mírovém náměstí a v Březně u cukrovaru (také pocházeli z Prešovského kraje). Tyto skupiny migrantů jsou vnímány jako starousedlíci. Vnímají je tak hlavně zástupci majority, ale z výpovědí je patrné, že samotní Romové rozlišují vlny migrace. „*To jsme byli první my“ ... pokračuje výčet rodin... „A pak přišli z Chánova Cikáni, z Prahy, z Anglie, ze Slovenska. A teď chodí hodně Vlachové a kupují byty.“* Zástupci institucí se shodují, že s těmito starousedlíky nemají problémy, jelikož jsou podle nich "integrováni", protože museli za minulého režimu pracovat. Na druhou stranu i potomci těchto "starých" rodin mají problémy s nezaměstnaností, drogami či dluhy. A jedna z těchto starousedlických rodin je „vyloženě problémová“ podle slov jedné obyvatelky Postoloprta, která tu prožila 70 let svého života.

Většina informátorů se shodovala ve výpovědích, že jedna z hlavních migračních vln Romů začala po revoluci v souvislosti s privatizací městských bytů. Podle výpovědí pracovníků MÚ probíhala migrace následovně. Asi v roce 1997 město postavilo zelený panelák přezdívaný dle telenovely „Esmeralda“. Místní majoritní obyvatelé se do něj začali stěhovat, ačkoliv patřil městu. Důvodem bylo, že místní kupovali v první vlně privatizace panelákové byty (1+1 asi za 40 tis. Kč, 3+1 asi za 50 tis. Kč). Takto nakoupené byty poté prodávali cca za 150 tis. právě realitkám z Prahy a raději se stěhovali do nového paneláku Esmeralda (sice městského) a ještě na tom vydělali (150-40 tis = 110 tis.). Jakmile v jednom zprivatizovaném paneláku koupila byt romská rodina, ostatní obyvatelé tam nechtěli dále bydlet a prodávali svoje byty dalším Romům. Ti podle výpovědí informátorů přicházeli hlavně z Kladna a Prahy, kde měli údajně privatizovat nebo restituovat „činžáky v Dejvicích, na Žižkově“ jejich původní majitelé. Tabulka skutečně ukazuje nárůst počtu přistěhovaných osob do Postoloprta mezi lety 1997 a 1999. Nicméně je nemožné zjistit, kdo se přistěhoval. Nám se nepodařilo mluvit s nikým, kdo by přišel v této vlně. Většina informátorů byli starousedlíci, potomci starousedlíků nebo přiřazené a přivdané osoby do rodin starousedlíků. Podařilo se nám mluvit pouze s jednou rodinou, která se přistěhovala v průběhu posledního půl roku z Loun. Tato rodina bydlela původně v Praze, ale do migrační vlny privatizačního období nespadá. Je otázkou, kolik Romů z této migrační vlny v Postoloprtech zůstalo. Je možné, že značná část se mezitím odstěhovala. Další vlna podle připomínek MÚ souvisela také s úplatným převodem členských podílů ve stavebním bytovém družstvu.

Nejčerstvější migrační vlna se týká minulých let a hlavně posledního roku. Podle informátorů se jedná o příliv lidí, kteří se vracejí z Anglie a Slovenska. Zástupci institucí, hlavně MÚ, dávají velký akcent na imigrační vlnu z posledního roku, i když čísla z matriky o počtech přistěhovaných a ani počty nezaměstnaných to nepotvrzují, jen mírně. Mírný nárůst potvrzují pracovníci z NNO Vavřinec a Romano Jasnica, OSPOD atd. Při rozhovorech jsme narazily pouze na jednu rodinu, která se před čtyřmi lety přestěhovala z Bíliny do Postoloprta, a to za známými, které znali ze Slovenska. Další romská rodina, se kterou jsme mluvily, se přestěhovala z Litvínova za příbuznými.

Tabulka neukazuje dramatické nárůsty či skoky v počtu celkový přistěhovalých osob do Postoloprty, pouze mírnější tři nárůsty. Počty osob se ale nedají interpretovat na jednotlivé skupiny obyvatel. Vzhledem k velikosti města, které je poměrně malé a má v podstatě vesnický charakter, jsou jakékoli změny okamžitě vidět. Zřejmě to je důvod, proč někteří institucionální aktéři mluví o „dramatických“ nárůstech počtu Romů, kteří se stěhují do Postoloprty za levným bydlením. Může se ve skutečnosti jednat o několik rodin, které jsou ale v kontextu města, které má necelých 5 tisíc obyvatel, velmi viditelné.

3.3 Soužití

Výše bylo napsáno, že Postoloprty mají necelých pět tisíc obyvatel, nevíme kolik z toho je etnických Romů (stále mluvíme o připsané etnicitě) a ani nemůžeme ověřit, v jakých letech se přistěhovali. Faktem je, že jsou rozprostřeni po celých Postoloprtech, nejedná se tedy o jasně vymezené lokality. Ve výpovědích informantů z řad majority zaznívá, že se situace vyostřovala hlavně v posledním desetiletí: „*Lidé se vystěhovávají kvůli cikánům, v posledních 10ti letech se to dost změnilo, lidé pracující odcházejí a nezaměstnaní přicházejí.*“ Jedním z důvodů může být změna v poměru obyvatelstva, kdy do Postoloprty přicházejí rodiny se sociálními problémy, jak míní drtivá většina institucionálních aktérů. To se projevuje na problematice soužití mezi těmito skupinami obyvatel. Majorita si stěžuje na to, že jsou Romové hluční a to hlavně v panelácích, kde je vše slyšet, „*...jakmile si v jednom baráku koupila byt cikánská rodina, ostatní tam nemohli dále bydlet a prodávali byty také cikánům...*“ také bylo dle výpovědí obvyklé, že „*...v pátek vynesou sedací soupravy z paneláku na trávník, zapálí tam grily, přinesou si dvě basy piv k tomu vodku, a pod okny vám budou grilovat.*“ Další důvod na který si majorita stěžuje je to, že jsou „na očích“: „*Je to neúnosné,*

normální člověk ráno vstane, jde do práce, přijde z práce, něco udělá a padne. Vy jdete v poledne na oběd a vidíte, že teprve vstávají, vidíte, že jsou všude rozvalení, nakupovat chodí, sedmá-osmá večer. Vy se chystáte ke spánku a oni začínají žít, to tady každého šťve a vy ráno vstáváte v 5-6 hodin.“ A hlavní problém je, že se Romové zdržují na náměstí, které má sloužit jako první a reprezentativní prostor, kam zamíří návštěvník města a „...oni se vyvalí na město, jsou tu pamětihodnosti. Když tady zastaví turisté a vidí to tady po městě, tak jedou radši do Loun.“

Město proto od roku 2011 zavedlo program „Nulová tolerance Postoloprty 2011“, čímž se radnice chtěla postavit negativním vlivům, které všem znepríjemňují život (Postoloprtský Zpravodaj, 12/2011, s.1). Program měl několik opatření, mezi něž patřila například vyhláška zakazující grilování, vysedávání mimo lavičky (město začalo lavičky odstraňovat z Mírového náměstí, před nedávnem je začalo částečně vracet kvůli starším občanům, kteří si začali stěžovat) apod. Následuje několik reakcí obyvatel SVL: „Bylo to dva roky zpátky. Všechny lavičky sundali. Když bylo teplo, člověk si šel nakoupit, poseděl, pokecal s ženskými. Pak to sundali. Výbor zakázal sedět.“ „Sednete si na obrubník, hned pokuta, 500, 1000 Kč. Nebo jdete po náměstí, vyhodíte kousek od cigarety, třeba odklepnete oharek a hned... oni to vidí ti městský, hned za vámi přijdou a pokuta.“ „Lavičky chybí pro všechny, autobusová zastávka a nejsou lavičky, pro staré lidi s holema, ale lavičky zrušili kvůli cikánům.“ V programu byly i vyhlášky z dřívější doby, jako o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností či popíjení alkoholu na veřejných místech.

Některá opatření jsou sporná, jak podotýkají obyvatelé SVL, ale i někteří institucionální aktéři se k nim přidávají. Na druhou stranu jiná opatření, která také spadala do tohoto programu obyvatelé kvitují, jedná se hlavně o zrušení automatů a heren, které si pochvalují obyvatelé SVL: „Bylo to tady, ale to už všechno vzali. Dobře udělali.“ Člen rodiny doplňuje informaci: „Když si člověk bude chtít zahrát, najde si způsob.“ Zřejmě má na mysli kvízomaty, které fungují na podobném principu nebo si člověk jede zahrát do Loun. Do programu spadá i zákaz popíjení alkoholu na veřejném prostranství: „Většinou na náměstí sedí alkoholici, který nejsou Romové. Jsou to bufetáci, když půjdete po náměstí, tak je vždycky uvidíte, sedí tam s laškou piva, smrad na kilometr. A to se to už zlepšilo, dřív to bylo ještě horší.“

Vše nasvědčuje tomu, že městu Postoloprty dochází jakási absorpční schopnost přirozeně se vyrovnávat s problémy, které se týkají sociálního vyloučení. Proto přikročilo k výše uvedeným krokům a dále následovalo v lednu 2016 přemístění detašovaného pracoviště hmotné nouze ÚP ČR Louny zpět na centrální pracoviště do Loun. Snahou bylo ztížení situace sociálně vyloučených s motivací jejich odstěhování jako reakcí na ztížení podmínek. Na to reagují obyvatelé negativně, jak uvádí jedna informátorka ze SVL: „Přestěhování je katastrofa, s každým papírkem musíme do Loun a když na to nemáte, tak se vám opozdí dávka.“ Argumentem radnice byla potřeba místa pro rozšiřující se odbor vnitřních záležitostí. Další argument k této situaci, který je nutno zmínit je, že obec Postoloprty není obec s rozšířenou působností a tudíž spadá pod ÚP ČR v Lounech. „Detašované“ pracoviště ÚP ČR v Postoloprtech bylo „nadstandard“. Nicméně prvotní motivaci nám potvrdilo několik institucionálních aktérů. Během výzkumu se nepodařilo narazit na informace, že by se někdo

odstěhoval kvůli přestěhování detašovaného pracoviště. Nicméně je nutno podotknout skutečnost, že pracoviště bylo přestěhováno na konci roku 2015 a výzkum probíhal v následujících třech až pěti měsících, tudíž se změna ještě nemusela projevit.

Dalším opatřením města bylo zavedení tzv. „uvítacího výboru“. Ten vznikl asi v květnu 2015 a působil hlavně do konce roku 2015, jeho činnost byla navázána právě na pracoviště hmotné nouze. Systém fungoval tak, že nově přistěhová rodina se přišla zaregistrovat na postoloprtskou pobočku ÚP ČR a ta informaci o nové rodině postoupila pracovníkům odboru pro vnitřní záležitosti. Následovala návštěva sociální pracovnice, tajemnice a strážníka městské policie, kdy byly rodině vysvětleny vyhlášky města (zákazy, poplatky za popelnice a psa) a také s čím jim město může pomoci atd. Tato návštěva vznikla v reakci na velký příliv lidí ze vzdálených koutů ČR a dle slov institucionálních aktérů měla sloužit jako nástroj na prolomení anonymní bariéry.

Další opatření města je systém omlouvání školní docházky na ZŠ, kdy rodiče mají dle zákona 3 dny na omluvení dítěte. V Postoloprtech se uplatňuje praxe, která vzešla z výchovných komisí školy, která reagovala na situace, kdy rodiče opakovaně nereagovali na výzvy školy. Proto nyní pokud dítě není omluveno hned v první den docházky, paní učitelky volají sociálním pracovníkům města, které jdou provádět šetření druhý den přímo do rodiny. Opatření má hlavně sloužit proti záškoláctví. Názory některých institucionálních aktérů jsou na něj rozporuplné.

Posledním opatřením města proti údajnému zvětšování romské komunity ve městě je postupné skupování domů a odstěhování romských obyvatel, či zabránění jejich přílivu. Týká se to domu s adresou 5. května č.p. 129, které město koupilo na konci roku 2015, dále domu na adrese 5. května č.p. 132, který od majitele koupilo město v únoru 2016 (dvě rodiny, co tam bydlely se odstěhovali do Mostu). Domy jsou neobydlené a město se rozmyšlí, jak s nimi v budoucnu naložit. Dalším domem na odkup je sousedící dům 5. května č.p. 134, budova bývalé spořitelny, kde bydlí čtyři vícepočetné rodiny. Město nabízelo majiteli za prodej 7 miliónů, ale on zatím požaduje 10 miliónů. V minulém roce ze strachu před vznikem ubytovny pro sociálně vyloučené město koupilo tzv. "Metu", což je bývalá ubytovna pro dělníky ČEZu. Jedna institucionální informátorka potvrzovala, že ubytovna byla ČEZu, pro jeho potřeby a město se obávalo, že kdyby ji měl koupil některý z obchodníků s chudobou, tak by mělo město mít další problémy. Nyní na ubytovně bydlí dělníci, turisté a začínají tu bydlet i dlouhodobí nájemníci s tím, že se město zdráhá ubytovávat zde obyvatele, kteří jsou na sociálních dávkách.

4. Bydlení

K výraznější segregaci podle prostorového uspořádání v Postoloprtech nedochází. Některé budovy se nacházejí či nacházely přímo v centru Postoloprť. Podobně i panelákové byty s obyvateli ohroženými sociálním vyloučením jsou rozprostřeny po celých Postoloprtech. Výraznější prostorové oddělení pozorujeme u obou Březen.

4.1 Bytový fond města

Městský bytový fond je tvořen asi 120 byty, z nichž je 24 volných (únor 2016) z důvodů neobyvatelnosti. Bytový fond neustále roste, v únoru město koupilo dům na náměstí a plánuje odkoupit další dům, jak bylo již zmíněno výše. Polovina budov potřebuje opravy či rekonstrukce, což se týká hlavně nově kupovaných objektů.

Romové dostávají obecní byty do pronájmu od nepaměti, ale institucionální aktéři se nemohou shodnout, zda tvoří menšinu či až polovinu všech ubytovaných. Nyní je dle slov institucionálních aktérů zájem o byty menší, dříve měli v pořadníku i 20 žádostí. Nyní se hlásí zájemci na konkrétní byt. Podmínky k zažádání městského bytu jsou bezdlužnost, složení jistoty (tři holé nájemy), trvalý pobyt v Postoloprtech alespoň pět let (existují výjimky, které se posuzují individuálně, ale nejedná se o služební byty). Po vyvěšení soutěže na obsazení bytu je zveřejněno nájemné jako nejnižší vyvolávací cena. Město uzavírá s nájemcem smlouvu na dobu určitou (6 měsíců) a po té prodlužuje na 6-12 měsíců, nikdy na dobu neurčitou. Podle jedné pracovnice MÚ tvoří Romové menšinu z nájemců v městském bytovém fondu.

Někteří obyvatelé vypovídali, že se nikdy do městských bytů nedostanou, protože mají dluhy vůči městu (hlavně na komunálním odpadu), nebo jsou v registru dlužníků, mají hodně dětí či je pro ně způsob obálkového přidělování bytu drahý. Někteří informátoři zaměřovali obálkový systém za příležitost ke korupci: „*Na obálkový systém já nemám. Mám tři děti, platím skoro 15 tisíc nájem, takže opravdu nemám na obálkový systém“*... „*někdo dá dva, někdo dá tři...*“ – ale svoji družku korigoval přítel: „*To ani není obálkovéj systém, spíš tu je, že kdo dá větší nájem, ten bydlí.*“ Pokud je problém s neplacením nájemného, tak po prvním měsíci nesplacení pošle vedoucí odboru vnitřních věcí výzvu, po té následuje návštěva paní vedoucí a sociální pracovnice, dalším krokem je neobnovení smlouvy, a výzva k vyklizení bytu. Nájemníci často dobrovolně opouštějí byt a poté běží splátkový kalendář a penále. Po zaplacení dluhu mohou požádat Radu města o odpuštění penále, dluhové prázdniny v Postoloprtech nemají.

Meta

Diskutovanou budovou v městském bytovém fondu je ubytovna Meta. Nachází se kousek od nádraží, na okraji jádra města. Budova patřila ČEZu, který ji v červnu 2016 prodal městu obálkovou metodou za cca 7 mil. Vedení města jejím výkupem chtěla předejít vytvoření další sociálně vyloučené lokality vlastněné spekulantem, psal Ústecký deník. To potvrzují i zástupci institucí: „*Kdyby jí měl koupit M. nebo U., tak máme 7 pater cikánů nebo imigrantů.*“ Budova má sedm pater a cca 200 lůžek, tři patra jsou obsazena jako ubytovna - montéři z okolí, za asi 250kč/noc, nebo lidé na ubytovací smlouvy, ale žádný Rom či člověk na hmotné nouzi. Původní záměr města byl ubytovnu opravit a používat jako domov pro seniory, ale hygiena to zamítla.

Paradoxně někteří Romové sami navrhovali, že by je tam město mohlo „uklidit“. Podle jedné informátorky tam žilo před 10ti lety v míru a klidu až 200 rodin, informátoři na to vzpomínají pozitivně: „Proč nás tam nedají, abychom se ztratili a nebyli na očích.“ Koncentrování sociálně vyloučených osob na jedno místo a vytváření dalších sociálně vyloučených lokalit se nejeví jako vhodné řešení, naopak vede k nárůstu sociálně patologických jevů. Na druhou stranu ani vystěhovávání obyvatel z města neznamená řešení problému, pouze se jedná jen o další přesouvání problémů z jedné lokality do druhé.

Dům s pečovatelskou službou

Jedná se o dvě budovy na adrese 359 a 400. Budovy patří městu, ale lounská organizace Centrum služeb pro zdravotně postižené Louny poskytuje ubytovaným seniorům terénní pečovatelskou službu. Tato terénní služba je poskytována i dalším zájemcům žijícím ve městě a přilehlých obcích. V domech je 15 bytů/pokojů z toho je 11 obsazených, kapacity nejsou tedy naplněné. Zhruba polovina klientů není z Postolopr. Pokoje nemají sociální zařízení ani kuchyňky, obyvatelé si jídlo objednávají nebo mají na pokojích dvouvařiče. Nájemné i s veškerými energiemi se pohybuje okolo 3-4 tisíc za pokoj, základní pečovatelské služby stají 500 Kč a obědy včetně víkendů cca 3200 Kč. Někteří zástupci města často zmiňují, jak je dům v dezolátním stavu. Při naší návštěvě objektu jsme k tomuto názoru nedospěli, ale nejsme odborníci na tuto problematiku. Na druhou stranu i pečovatelka uváděla skutečnost, že byla v objektu provedena kontrola a shledala, že dům je v pořádku, přičemž o několik dní později uzavřela DPS v Krupce. Tuto informaci se z časových důvodů nepodařilo ověřit. Ze strany města se v budoucnu uvažuje o přesunutí domu do jednoho z objektů na náměstí či do budovy bývalé ubytovny Mety. Pečovatelka působící v objektu i klienti jsou zásadně proti stěhování na navrhovaná místa budoucího pobytu. Proti přesunutí na náměstí jsou z důvodu hlučnosti - kumulace obyvatel, víkendové diskotéky a delší vzdálenosti od zdravotního centra. Podobné výtky směřovali na adresu Mety, která je relativně daleko a v nevyhovujícím technickém stavu. I v případě Mety mají klienti strach z hluku. Další věcí, na kterou klienti poukazovali, je fakt, že město s nimi nejedná o svých záměrech a nerespektuje jejich přání, je to dle nich „jednání o nás bez nás“. Do objektu se delší dobu neinvestovalo, poslední rekonstrukce proběhla před 40 lety. Dům by nejvíce potřeboval bezbariérové sprchy (sprchový kout), vymalování prostor, výměnu oken a vybudování výtahu. Potřeba rekonstrukce domu vyšla i z opatření Komunitního plánu.

V rámci městských domů má nejvíce obyvatel budova „Esmeraldy“. Nás ale zavedl výzkum do druhé nejobsazovanější budovy situované do blízkosti zámecké zahrady a budovy bývalého pivovaru. Budova se nachází na adrese Wolkerova 12, je v ní 18 bytů, z čehož je 13 obsazených. Mezi nájemníky jsou i obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením. Budova je vlhká a napadená plísní, hlavně první patro. Na městě je snaha přestěhovat nájemníky z prvního patra do druhého, ale i tak je dům ve špatném stavu.

Wolkerova 12

4.2 Soukromé byty

Když se podíváme na sociální vyloučení z hlediska bydlení, tak v Postoloprtech zatím nenajdeme velkokapacitní ubytovny, které by rychle vznikaly a zanikaly. Sociální vyloučení se týká jednotlivých domů a vyloučené domácnosti jsou rozptýlené i mezi majoritou v panelácích. Proto není v Postoloprtech prostorová segregace velkým problémem, s výjimkou „Horního“ Března. Existuje tu několik jednotlivých domů, které jsou "známé" pro své obyvatele ohrožené sociálním vyloučením. Jmenujme například dům pana Kulicha¹² (Alšova 31), pana Urbana (Wolkerova 659), pana Melče (5.května - skoro na náměstí), pana Škopa (Březno u cukrovaru) a dvě budovy v „Horním“ Březně. Jedná se ale o jednotlivé budovy, ve kterých není více jak 12 bytů. Budovy jsou staré až historické, většina před rekonstrukcí. Hlavně obyvatelé v domech pana Urbana a pana Melče jsou zatíženy společenským stigmatem, který sami uvádějí: „*Jen kvůli tomu, že bydlíme tady, kdyby jsme bydleli v paneláku, tak je to jiné.*“ Další obyvatelé jsou situováni v jednotlivých bytech v panelácích. Jsou buď ve vlastních bytech, nebo v podnájmech. Zatím jsme narazily na jednoho většího vlastníka bytů a to pana K. Pan K. vlastní i ubytovnu Oharku v Lounech. Během rozhovorů jsme i narazili na obyvatele, kteří přišli do Postoloprť právě z Oharky. Jako důvod k přestěhování uváděli nevyhovující podmínky v tomto objektu. Jedná se o majitele, který bydlí v Praze a dále mu patří jedna realitní kancelář. Dále se například jedná o pana Č. a pana K., kteří pocházejí z Postoloprť. Můžeme proto říci, že zde přispívají k obchodu s chudobou téměř výhradně osoby z majority.

¹² V analýze jsou uvedena celá jména majitelů, u kterých je vlastnictví budov ověřené katastrem nemovitostí.

Budova bývalé spořitelny

Ze strany města bývá jako nejproblematictější budova na městě označován objekt bývalé spořitelny z důvodů své polohy a velkému počtu dětí, které se vyskytují v jejím okolí. Budova stojí přímo na náměstí a patří panu Melčovi. Bydlí v ní čtyři rodiny s vysokým počtem dětí (pět až sedm v každé rodině). Dvě jsou rodiny potomků starousedlíků. Rodiny v domě oceňují podmínky pro rodiny s dětmi: *„Je to lepší. Já mam děti a tam nemohly dupat a tak. Víte, jak jsou živý děti, zlobí a tak. Prostě mi to tady svědčí víc. Pode mnou nikdo nebydlí, takže poslouchají písničky, tancují.“* Byty jsou velké, dispozičně 3+1, 80 m², základní nájem mají cca 8 000 Kč, s ostatními poplatky se celkové náklady vyšplhají až na 15 000 Kč. V domě jsou štěnice a švábi, problematika zřejmě přetrvává kvůli skladování popelnic na chodbách v domě. Tam jsou popelnice z obavy před jejich ukradením (v minulosti už se tak prý to stalo). S majitelem vycházejí nájemníci dobře, je ochotný počkat i s placením nájemného. Asi nejpálčivější je skutečnost, že rodiny bydlí na náměstí a jejich děti si nemají kde hrát. Vedle domu vede silnice procházející městem, která je nebezpečná. A díky zákazu sezení mimo lavičky dochází k největším střetům s policií: *„Víte, jaký jsou děti. Jdou, sednou si. Tak už hned přijde policajt a ‚Musíte si stoupnout.‘ – tak mu říkám, to byl malému rok, ‚No tak vysvětlete mu to. Vysvětlete mu to sám, ať si stoupne, že jinak dostane pokutu. Já to nedokážu.‘ Tak jsem vedle něho stála a čekala, až si stoupne.“* Situace se následně komplikuje z hlediska právních předpisů. Pokud nezletilé dítě dostane podle vyhlášky pokutu, tak se celá situace posouvá k paní kurátorce. Ta mu musí každému nezletilému založit spis.

Březno u cukrovaru

Březno u cukrovaru

Březno u cukrovaru je vzdáleno od centra města cca 1,5 km, což je asi 25min chůze, většinou po úzké silnici a bez osvětlení, na což si obyvatelé stěžují nejvíce: „*Lampy by tady mohli udělat. Kolikrát, když jdu v noci pěšky, tak mě málem přejelo auto.*“ Jinou možností je použití auta a autobusu (cca 10 spojů za den, nerovnoměrně rozprostřeny, cena 13 Kč). Není tu žádné vybavení v oblasti služeb (obchod atd.). Mladší ročníky a rodiny s malými dětmi by se z tohoto důvodu rády odstěhovaly do Loun nebo Postoloprť, ale je to otázka nejčastěji financí (dluhy, nezaměstnanost). Starší ročníky, lidé v důchodu či před důchodem jsou tu celkem spokojeni: „*Není to tu špatný, klid, v létě si tu děcka můžou hrát, lepší než v paneláku, tam si pustíte navíc televizi a už lidi nadávají. Tady si člověk může dělat, co chce.*“ Objekt patří panu Škopovi, etnickému Romovi. S rodinou přišel do Postoloprť ze Slovenska po převratu. Objekt koupil od cukrovaru v roce 1995. Bydlí zde 16 rodin včetně dvou rodin synů majitele. Odhadem se jedná asi o 60-70 lidí. Před více jak 10ti lety byla vyměněna okna za plastová, jiné rekonstrukce neproběhly, fasáda domu je ve špatném stavu. Nájemné se pohybuje od 7200 – 9000, dle počtu osob v bytě, elektřina se platí zvlášť. Majitel je údajně ochotný počkat s placením nájemného, ale jen do určité doby, momentálně mu dluží asi dvě rodiny. Byty mají dispozice 2+1 a 3+1. Topí se kotlem (v domě mají kotelníka), ale topení se vypíná cca každé čtyři hodiny, na což poukazoval jeden informátor jakožto na příčinu častých onemocnění. V létě, nebo když je teplo, sem o víkendech jezdí pastoři z evangelické církve a provozují aktivity zaměřené na děti.

„Horní“ Březno

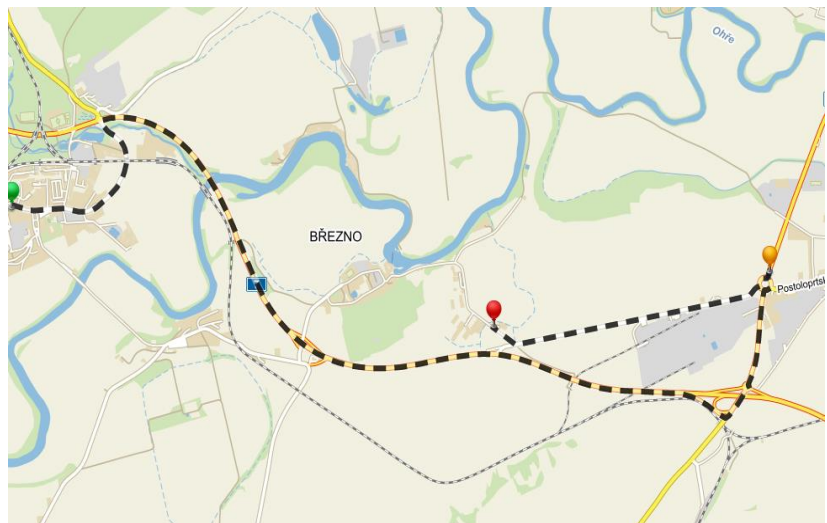
Zákaz odbočování na silnici z Postoloprť do Loun

„Horní“ Březno – Březno 110 a 109

Daleko dramatičtější je situace u druhého "Horního" Března, kde je ve dvou budovách 18 bytů s asi 40-50 nájemníky většinou důchodového věku (dvě rodiny mají malé děti), dále jsou zde budovy původního státního statku, služby tu nejsou žádné. Lokalita je geograficky odříznuta od Postoloprť, pěšky to mají obyvatelé do města 5km, stejně tak autem (které většina nemá). Kromě vzdálenosti od města komplikuje situaci dopravní dostupnost. Důvodem je zákaz odbočování z hlavní silnice, která spojuje Louny s Postoloprť. Autem tedy musíte dojet až k okraji Loun a poté se vrátit po vedlejší silnici. *„Ten obchvat tady, sepsali jsme petici je to 10 let. Zapomněli na nás.“*

Jak je vidět na přechozí mapce, zákaz odbočování je těsně pod červeným bodem, v nejužším bodě, kde se proti sobě setkávají čáry trasy. Autobus má zastávku na této vedlejší silnici. Přímý autobus jezdí do Postoloprť ve všední dny skoro každou hodinu, cena je 13 Kč. Do Loun jezdí 4 autobusy denně, a to pouze dopoledne. Odpoledne je možné využít přestup v zastávce Březno, rozcestí u benzinové pumpy, což nikdo z informátorů nenaznačil.

Cesta trvá do Loun zhruba 24 min, cena je 21 Kč. Pokud ale jedou obyvatelé zpátky z Postoloprta, tak musejí jet autobusem do Loun a tam přestoupit, cena je 21 Kč. Problematická je situace z pohledu starších obyvatel, konkrétně kvůli doktorům a nákupům: „*Když máme doktory v Postoloprtech, to je na celý den, do Loun a zpátky.*“ Situaci řeší většinou za pomoci dětí a vnuků, kteří jim jednou do týdne autem jedou nakoupit. Někteří lékaři také jezdí za pacienty. Většina obyvatel je důchodového věku (okolo 70ti let) a původně pracovala na státním statku. V obou domech se topí vlastním dřevem nebo uhlím. Byly zde rozváženy obědy (Praga Louny), ale pro malý počet zájemců byla služba zrušena, jelikož se to provozovateli ekonomicky nevyplatilo. Z komunitního plánování vyplynulo opatření „Podpora doplňkových služeb, zajištění rozvozu jídla a senior taxi“, což by se v této lokalitě určitě osvědčilo i když by se služba týkala jen několika málo obyvatel.

Dvě rodiny mají malé děti, bydlí zde tři generace v jednom bytě. Na čem se informátoři shodovali, bylo, že pro ně město v minulých letech vybuďovalo právě hřiště pro děti. „*Výbor tu udělal hřiště pro děti.*“ Jinak se na tuto lokalitu podle výpovědí obyvatel SVL zapomnělo, přitom se jedná právě o ty Romy, kteří celý život pracovali a i děti a děti jejich dětí pracují. Dům má od ledna nového majitele pana R. (vlastní například ubytovnu v Kolíně), původní vlastník přišel o dům v exekuci. Rodiče původního majitele v domě stále bydlí. Nový majitel omítnul chodby a týden před naší návštěvou udělal nové rozvody elektřiny na chodbách. Do budoucna plánuje vyměnění vložek v komíně a novou střechu, což se setkává na jednu stranu u nájemníků s kladným ohlasem, na druhou stranu s obavou z případného navyšování nájmu. Současný nájem činí okolo 4500, elektřina a vody se platí zvlášť, topí si každý sám. Bytové dispozice jsou zpravidla 2+1.

Alšova 31

Objekt patří panu Kulichovi. Objekt má vchody ze dvou stran. V Budově je 14 bytů, ale asi polovina byla neobydlená či před rekonstrukcí. Problematické bývá soužití dvou znepřátelených rodin. Navštívené byty měly velikost 2+1 a 1+1, a výše nájemného byla 6350 Kč v prvním případě a 4200 Kč v druhém případě. Platí se kauce ve výši jednoho nájmu, někteří uváděli až 15 000 Kč. Bydlení zde se považuje za jedno z lepších a je o ně zájem. Budova původně patřila městu. Protože byla ve špatném stavu, tak ji město odprodalo panu Kulichovi, který jí částečně zrekonstruoval. Chodba v druhém patře vypadala jako zrekonstruovaná a celkově byl v budově pořádek. Nevýhodou je, že je budova zasažena plísní a majitel nehledá stavební řešení, ale pouze radí větrat.

Alšova 31

Budova bývalého pivovaru – Wolkerova 659

Budova patří panu Urbanovi. V budově jsou pronajímány asi čtyři byty z pěti. Odhadem zde bydlí 15 osob. Dům není připojen na plyn. V budově se topí pomocí kotle, ale i tak si oslovená obyvatelka byt nevytopí a přitápí si elektrickým přímotopem. Zřejmě proto doplácela na elektřině 10 tisíc. Za byt o velikosti 1+1 o 49m² se platí 9 000 Kč se vším. V budově je plíseň. Vztahy mezi sousedy nejsou dobré. Tato budova má společně s budovou „spořitelny“ nejhorší pověst. V rámci výzkumu se jednalo o budovu, která byla asi v nejhorším stavu. Informátorka by se ráda přestěhovala, ale do paneláku nemůže. Byla proti ní podána stížnost kvůli hlučnosti, má hyperaktivní dítě. Ráda by se do budoucna odstěhovala do domu vlastněného panem Kulichem.

Wolkerova 659

Bytové domy - shrnutí

V navštívených bytových domech bydlí odhadem asi 200 osob, z čehož je převážná většina romského původu, pět osob bylo z majority. Většina nájemníků ve všech navštívených budovách (kromě „Horního“ Března) vypovídá, že se majitel nezajímá o stav domu, protože jim jde hlavně o zisk, ale na druhou stranu je v tom samém rozhovoru vychvalují a vztahy popisují jako bezproblémové. Zřejmě tak vypovídají ze strachu ze ztráty bydlení a vděčnosti, že vůbec mají střechu nad hlavou. „*On se nezajímá, on chce svoje peníze a to je všechno.*“ Na druhou stranu obyvatelé vypovídají, že „*Majitel není špatný.*“

Sídlště

Již bylo napsáno v předchozích kapitolách, na sídlštích je největší problémem soužití mezi většinou a menšinou. Obyvatelé bydlí třeba i ve vlastním, nebo v podnájmu u jednotlivců, často příbuzných či kamarádů. Třetí možností je bydlení u majitelů, kteří záměrně kupují byty, které následně pronajímají obyvatelům ohrožených sociálním vyloučením. Mezi těmito majiteli jsou nejvíce skloňována jména pana K. (z Prahy, souvislost s realitní firmou Tesco Property), pana Č. (původně z Postoloprť, ale přestěhoval se do Prahy, a pana K. (bydlí v Postoloprtech).

Nemožnost zlepšení situace v rámci bydlení souvisí s několika bariérami při snahách o získání lepšího bydlení. Klíčovým problémem je nedostatek financí. Lidé často nemají na kauci. Někteří informanti ale tematizovali i jiné bariéry. V případě, že má rodina více dětí, je

pro ni skoro nemožné sehnat vyhovující bydlení: „...sousedka má 7 dětí, ale do paneláku jí nevezmou s tolika dětma a všude chtějí kauci...“ V neposlední řadě při hledání nového bydlení může být problémem zadlužení vůči městu (v případě zájmu o pronájem městských bytů). Dluhy vznikají v drtivé většině případů na poplatcích za odpady. Výraznou bariérou je také diskriminace na trhu s bydlením, *„Sehnat nájem může být problém, když jsem sháněla nájem pro maminku, tak my často řekli: ‚Romy, psy a kočky nebereme‘. Ve většině případů to říkají na rovinu – ‚Jste Romové?‘ – ‚Ano, jsme.‘ – ‚Tak my vás nechceme.‘“*

5. Zaměstnanost

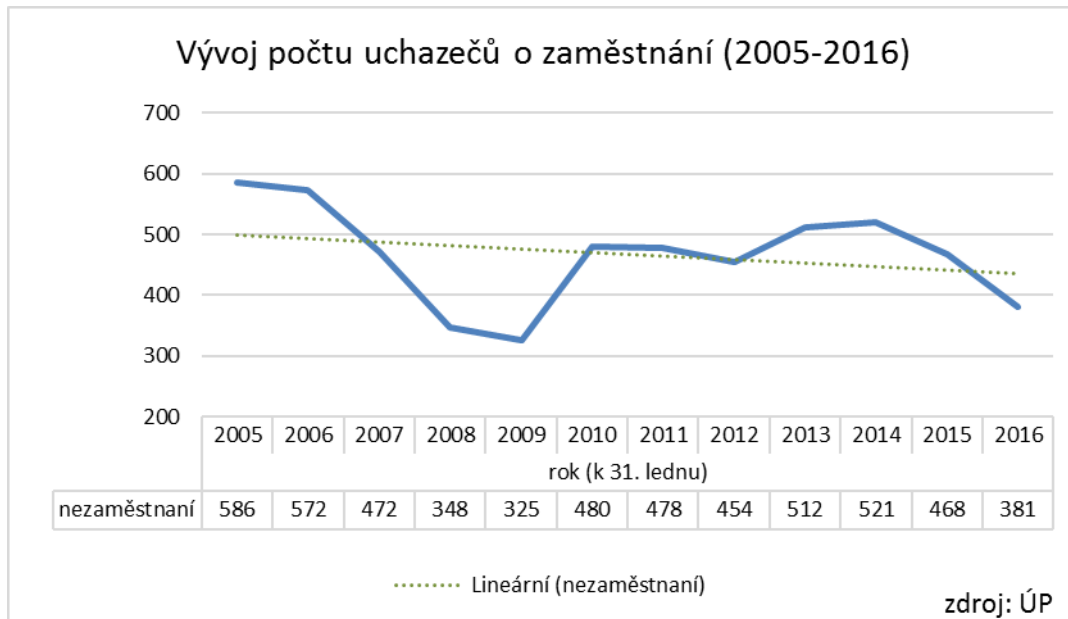
Přístup na trh práce je považován za klíčový moment sociálního začleňování. A platí to i naopak. U nezaměstnaných osob obecně hrozí velké riziko sociální vyloučení, protože mají omezené finanční zdroje a ocitají se v sociální izolaci. Proto je při vymezování problému sociálního vyloučení třeba zohledňovat místní specifika trhu práce a bariéry, které bráním nezaměstnaným v získání stálého zaměstnání.

5.1 Nezaměstnanost

V Postoloprtech a spádových obcích bylo na úřadu práce evidováno ke konci předloňského roku (k 31. 12. 2014) 461 uchazečů o zaměstnání. Míra registrované nezaměstnanosti¹³ v Postoloprtech činila 14,11 %. Za poslední rok můžeme sledovat pokles registrované nezaměstnanosti, která se pohybovala kolem 400 uchazečů o zaměstnání. Odhadujeme, že současná míra nezaměstnanosti se pohybuje kolem 12 % (při stabilním počtu obyvatel v ekonomicky produktivním věku). Pozitivní trend poklesu počtu nezaměstnaných pokračuje i v letošním roce, ke konci března 2016 tak bylo evidováno 360 uchazečů o zaměstnání. **Navzdory pokračujícímu příznivému trendu posledních let ale míra nezaměstnanosti zůstává vysoká**, a to i v rámci celého Lounska, kde se míra registrované nezaměstnanosti dlouhodobě pohybuje kolem 9 %.

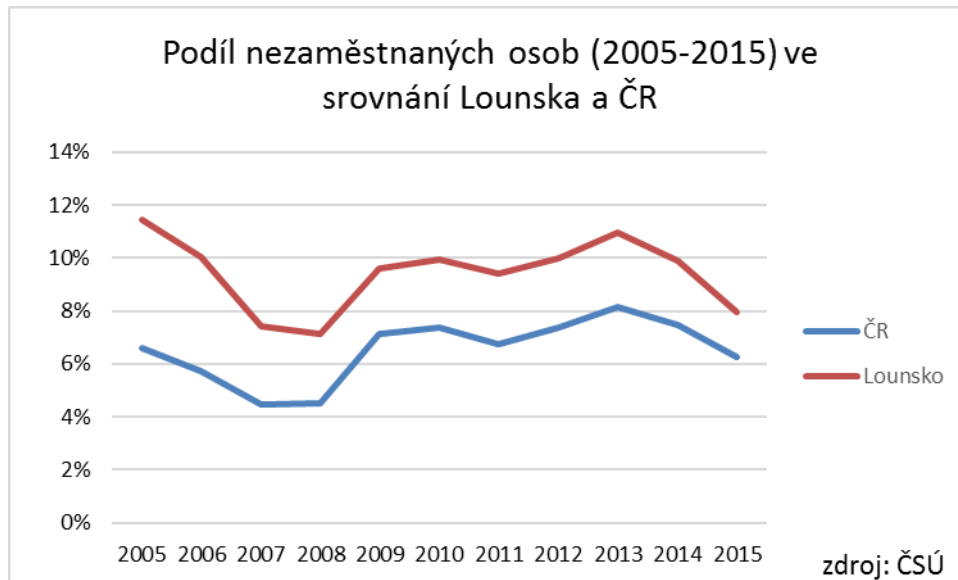
¹³ Míra nezaměstnanosti udává podíl nezaměstnaných k celkové pracovní síle, tj. k součtu zaměstnaných i nezaměstnaných v kategorii 15–64letých.

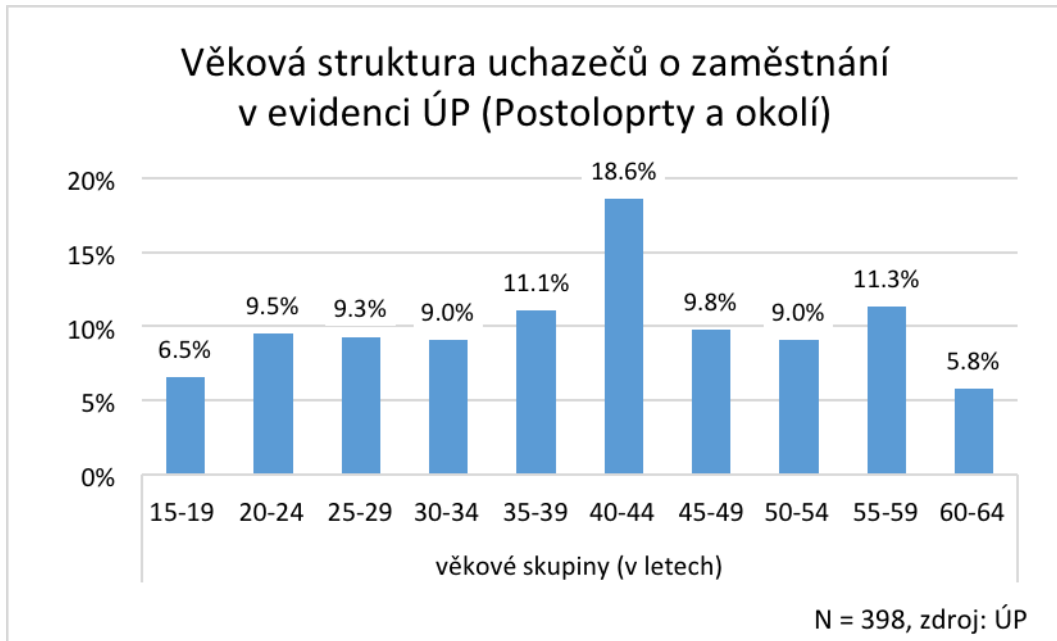

Pokud se podíváme na trend vývoje nezaměstnanosti v rámci celého Lounska a ČR, je zřejmé, že vývoj nezaměstnanosti v Postoloprtech kopíruje širší trendy na trhu práce, ke kterým dochází v okrese i v celé ČR.

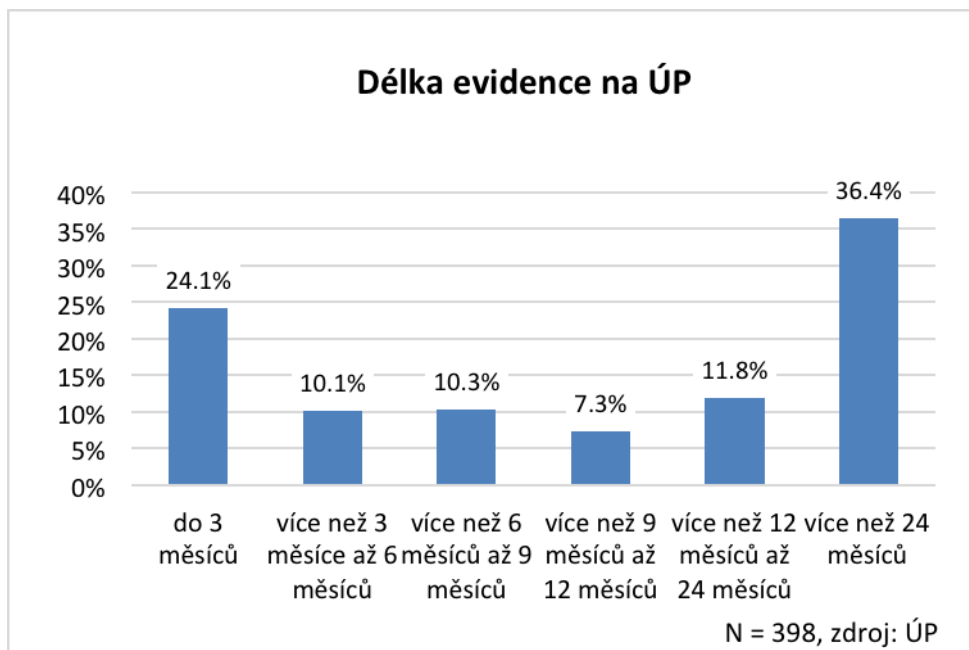

Pokud se podíváme na skupinu uchazečů o zaměstnání v Postoloprtech, genderově je skupina poměrně vyrovnaná, muži tvoří 52,5 % všech místních nezaměstnaných. Co se týče věku, skoro 19 % nezaměstnaných spadá do věkové kategorie 35–44 let, což je výrazně více, než je zastoupení této kategorie v celostátní statistice úřadu práce (pouze 11,4 %). Průměrný věk nezaměstnaných v Postoloprtech je tak poměrně vysoký, a sice 39,7 let. Další věkovou kategorií, která se vymyká celostátní věkové struktuře uchazečů o zaměstnání, je kategorie 15–19 let, která zde má dvojnásobné relativní zastoupení oproti celostátní statistice. V Postoloprtech je na ÚP ČR evidováno 26 teenagerů, což je 6,5 % všech zdejších evidovaných nezaměstnaných.

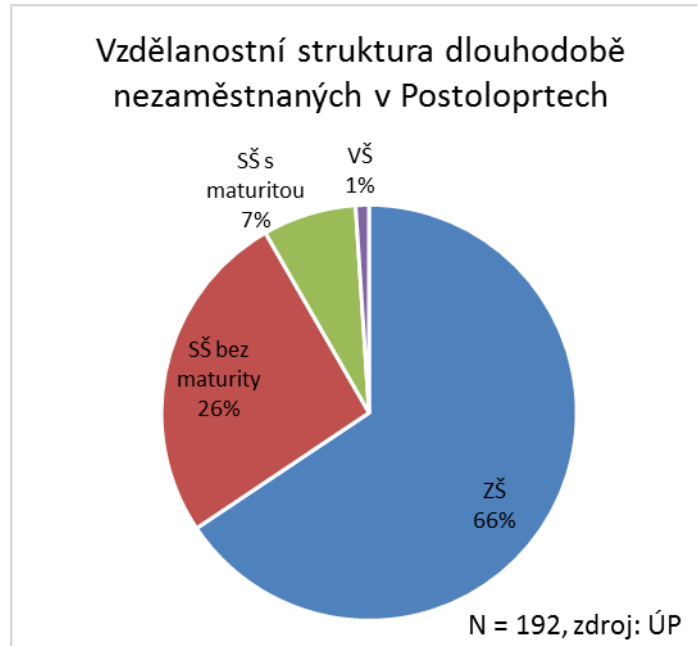

Pro Postoloprty je příznačný velký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti (nad 1 rok v evidenci ÚP ČR). K 31. březnu 2016 činila průměrná doba v evidenci ÚP ČR u registrovaných uchazečů o práci 879 dní, přičemž 247 uchazečů je v evidenci více 6 měsíců, 182 z nich i více než 1 rok a 135 z nich dokonce více než 2 roky. Vyskytují se zde i případy, kdy jsou někteří uchazeči registrováni 20 let.

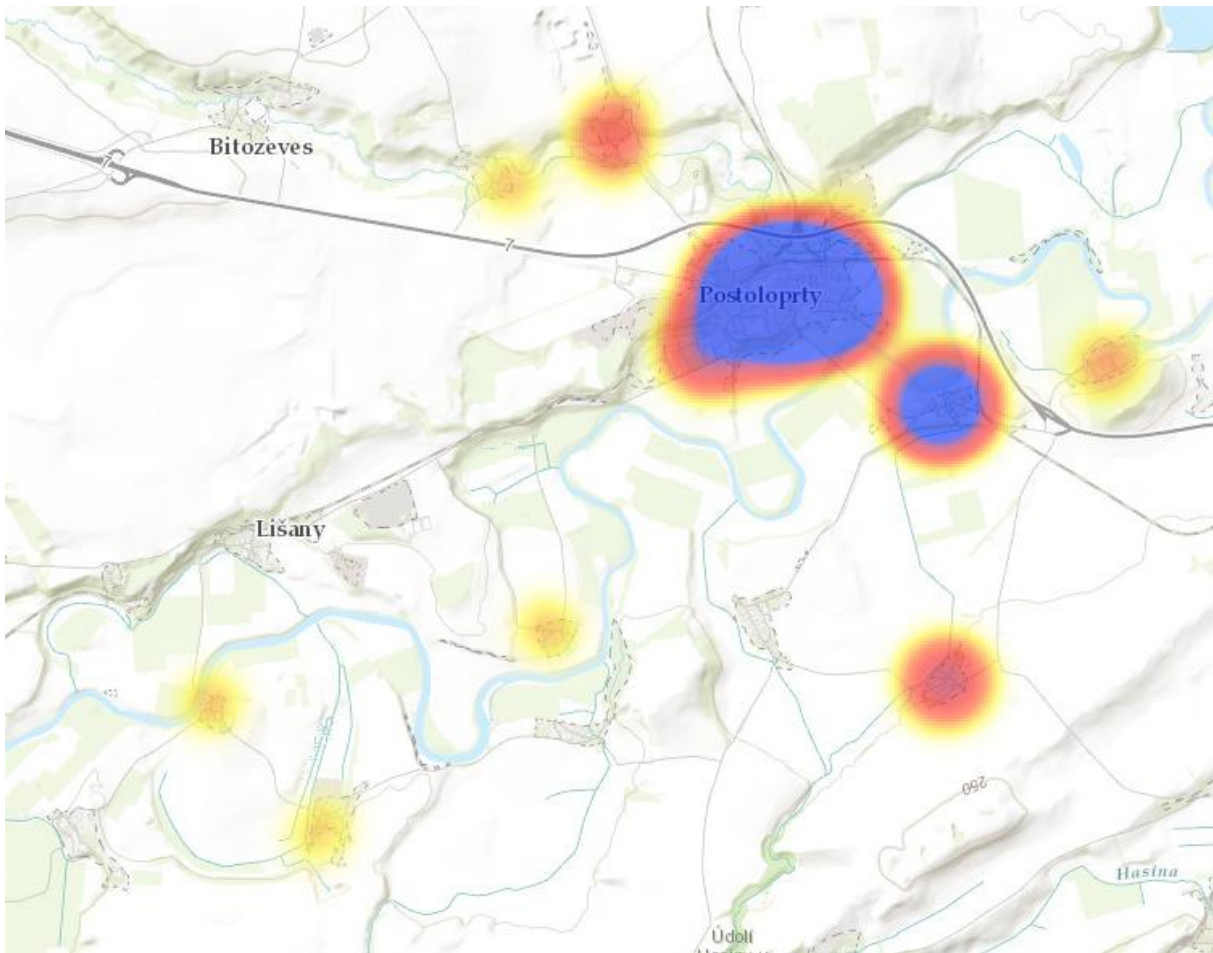

45 uchazečů jsou osoby se zdravotním postižením. Co se týče vzdělání, 225 uchazečů má nejvýše ZŠ vzdělání (12 z nich neúplné), 125 má nižší střední vzdělání nebo je vyučeno a 42 má maturitu. 6 uchazečů má VŠ vzdělání. U dlouhodobě nezaměstnaných převažuje nejvýše základní vzdělání (dvě třetiny všech dlouhodobě nezaměstnaných). Čtvrtina dlouhodobě nezaměstnaných má vystudovanou nižší střední školu, nebo je vyučena. Pouze 7 % má maturitu.

Koncentrace osob evidovaných na úřadu práce – únor 2016

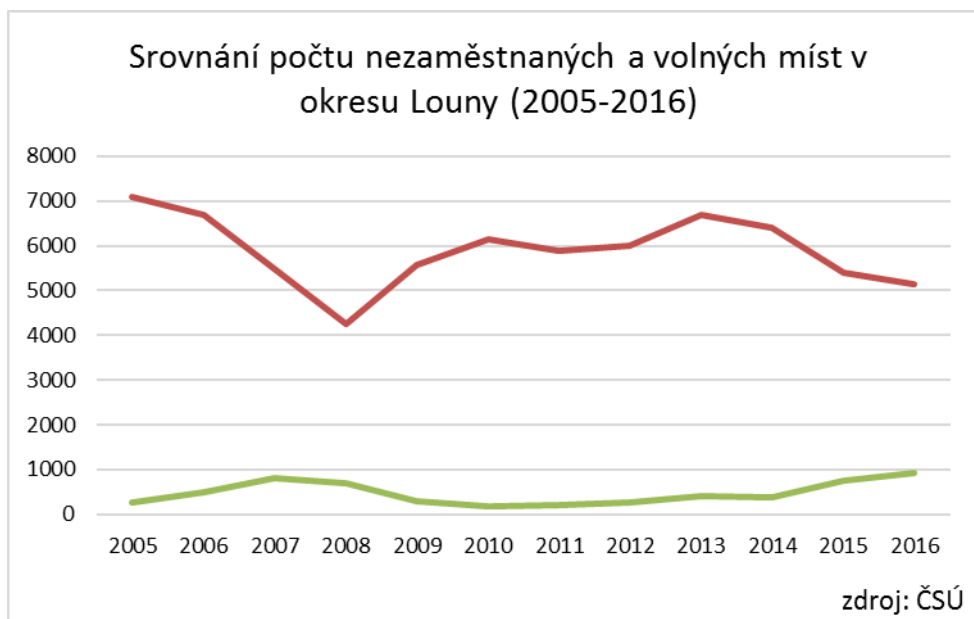

5.2 Trh práce na Lounsku

K 18. dubnu 2016 bylo Úřadem práce v Lounech evidováno 973 volných míst, z toho 463 na Lounsku a 345 na Žatecku. Pro uchazeče se základním vzděláním bylo k dispozici 274 míst, zejména na pozicích montážní dělník, pomocný dělník a řidič. Pro vyučené bylo k dispozici 549 míst, hlavně na pozicích dělník na stavbě, kuchař, číšník, obsluha strojů, ostraha, prodavač a truhlář. Pro uchazeče se středoškolským vzděláním se nabízí 106 míst, hlavně v oblasti obchodu, administrativy, logistiky ve výrobě a strojírenské techniky. Pro vysokoškoláky je pak evidováno 44 míst, zejména v oblasti zdravotnictví, strojní techniky a vzdělávání. Nejproblémověji zaměstnatelnou skupinou jsou pochopitelně osoby se základním vzděláním. Nabízená místa dělníků a řidičů jsou mnohdy náročná, což není vhodné pro matky s dětmi a starší osoby. Fyzická a časová náročnost se tak stává jednou z bariér zaměstnatelnosti těchto osob. Mezi další bariéry patří nezájem zaměstnavatelů přijímat osoby žijící na okraji společnosti (často pouze na základě etnické příslušnosti, jindy na základě záznamu v trestním rejstříku apod.). V rámci rozhovorů byl často ve vyloučených lokalitách tematizován nedostatek pracovních příležitostí: „Tady nic není, ani žádný přivýdělek. Je to katastrofa. Aby si člověk mohl přivydělat, musel by krást. To je rychlejší vstup do kriminálu. Každý podplácí každého, aby se dostal k nějaký práci. Všechno něco stojí.“ Podíváme-li se na celkovou bilanci počtu nezaměstnaných a počtu volných míst v okrese Louny, data těmto chmurným názorům odpovídají.

A konečně velkou bariérou zaměstnávání osob z vyloučených lokalit je existence černého trhu s prací, kdy se legální práce finančně nevyplácí a část oficiálně registrovaných uchazečů o práci nelegálně pracuje, což je z jejich pohledu mnohdy finančně výhodnější. Na druhou stranu se tyto osoby dostávají do pasti prekarizace spojené s absencí řádné pracovní smlouvy, a tedy i s nejistotou budoucího výdělku a s absencí sociálních jistot.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz

5.3 Hlavní zaměstnavatelé

V minulosti byla velká část obyvatel zaměstnána v elektrárně Počerady, či na drahách, zemědělských státních statcích a chmelnicích. Po revoluci většina z těchto míst zanikla, ale začaly se zde stavět nové továrny. V současnosti je dominantní oblastí na trhu práce průmysl. V okolí Postoloprť se nacházejí dvě průmyslové zóny. První je ve směru na Žatec, průmyslová zóna Triangl, kde sídlí několik zahraničních firem. Zde je velký počet pracovních míst, ale častým problémem je jejich dosažitelnost z hlediska kvalifikace, praxe či diskriminace. Což ilustruje výpověď jednoho informátora. „*Tam jste přišla a řekla jste, že chcete práci a ani vás nepustili přes vrátnici a neozvali se.*“

Další velký zaměstnavatel je průmyslová zóna u Loun, kde sídlí továrny např. Pragovka (Praga Louny - strojírenství) a Legios (Louny - výroba železničních vagónů). Zaznívají tedy názory, že kdo práci chce, tak si jí najde. Podle údajů ÚP ČR je v současnosti na Lounsku nejvíce volných pracovních míst. Na druhou stranu se jedná o těžkou fyzickou práci na směny.

Nový hráč na poli zaměstnanosti je Amazon v Dobrovízi. Také se jedná o fyzicky náročnou práci, ale zase Amazon nabízí svoz. „*Kámoš tam ted' nastoupil, je z toho hotovej. Má 110 hrubýho, vychází mu to 85 čistýho. Dělá tam dvanáctky v tom Amazonu a každéj den je dvě hodiny na cestě, hodinu tam a hodinu zpátky. Tam nastoupil před čtrnácti dny a už chce dát výpověď. Tak on tam vydělá tak 18-20, ale z toho má 11 nájem.*“ My jsme narazili na dvě informátorky ženy, které tam dělají více jak 10 měsíců, a také které potvrzují náročnost práce. Z genderového hlediska poukazují, že to jsou paradoxně muži, kdo tam často nevydrží. Jedna je na pozici pickera, kdy podle výpovědi nachodí okolo 25 km za směnu. Na začátku nábory jezdil z Postoloprť plný autobus, ale po měsíci jezdili jen 2 zaměstnanci. Což potvrzuje i jedna informátorka, jejíž syn který pracuje v Amazonu, dělá tam instruktora a pickera. „*Picker se nachodí třeba i 28 km za směnu*“. Uvádí, že z Postoloprť začalo jezdit 60 Romů, ale postupně ubývali. „*Za týden už jezdily čtyři, za dva týdny jezdil už jenom jeden.*“ U Amazonu je hlavní překážkou získání zaměstnání a tím je čistý trestní rejstřík, což řada uchazečů nesplňuje. „*Já mám podmínku a tak mě v Amazonu nevezmou, udělal jsem chybu a ted' toho lituju.*“

Hlavní oblasti zaměstnávání (podle SLDB 2011)

průmysl	556
stavebnictví	154
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	136
doprava a skladování	117
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti	88

veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	79
vzdělávání	76
zemědělství, lesnictví, rybářství	71
zdravotní a sociální péče	54
ubytování, stravování a pohostinství	45
informační a komunikační činnosti	34
peněžnictví a pojišťovnictví	12

Největším problémem města je podle institucionálních aktérů nezaměstnanost. Když rodiče nemají práci: *„...odvíjí se od toho další problémy, chybí vztah k práci a povinností a to přenáší na děti a trpí smysluplné trávení volného času“*. A jak již bylo popsáno v předchozích kapitolách, majoritním obyvatelům vadí, že když oni chodí ráno do práce, nezaměstnané ještě spí a když se majorita vrací z práce, tak začínají nezaměstnaní žít na ulicích. Na druhou stranu v Postoloprtech není jediný soukromník, který by zaměstnával Romy. Romové jsou pouze zaměstnání v rámci SÚPM na městském úřadě, na technických službách, u policie a jako asistenti pedagogů ve škole. I v okolí se informátoři setkávali s diskriminací. *“V Trianglu je jich pár zaměstnaných, ale je to minimum, nebrali. Tam jste přišla a řekla jste, že chcete práci a ani vás nepustili přes vrátnici a neozvali se.“*

Největšími zaměstnavateli na městě jsou firmy KB Blok, Písky Elsnic a pan Mráz, ale nikdo nechce a nemá mezi zaměstnanci Romy. Pan Mráz, ale podle několika informátorů zaměstnává některé lidi se sociálním vyloučením. V okolí si podniky na sklizeň chmelu najímají sezónní pracovníky, ale nikoho z místních. *„Jsou tu sezónní práce, jezdí na ně lidi ze Slovenska, z Rumunska, to prostě nechápu, a ještě platí za ubytování.“* Podobně zaznívalo na adresu města výtky, když probíhala rekonstrukce náměstí v loňském roce, že Romové najatí firmou na práci byli z Českých Budějovic. Přímo v Postoloprtech je opravdu málo pracovních míst, a když tedy nějaká jsou, tak ne pro Romy.

Podobná zkušenost proběhla při projektu ÚP ČR Sociálně vyloučené lokality Ústeckého kraje, kdy byla většina zaměstnavatelů nalezena v Lounech, protože *„...byli přístupnější, i když měli nějakou špatnou zkušenost...“*. Také se projektem nepotvrdila často opakovaná tvrzení, že *„nechtějí být zaměstnání“*. Jen pro srovnání, projekt běžel v Lounech a Postoloprtech od dubna 2014 do listopadu 2015. V Lounech, které mají 18 470 obyvatel bylo díky projektu zaměstnáno 39 osob, kdežto v Postoloprtech, které mají necelých 5 tisíc obyvatel se zaměstnalo 56 osob a z toho 2/3 romského původu, a hlavně dlouhodobě nezaměstnaní. Někteří dokonce po celý život nepracovali, maximálně nějaké brigády. *„Měla jsem tam i ženský, co celý život rodili.“* Za úspěchem možná stojí i to, jak je město malé a lidé si vše mezi sebou řeknou. *„Když zjistili, že projekt funguje a že sousedi nastupují a příbuzní nastupují, tak mi tam začali chodit ve velkém, takže jsem tam byla více třeba než v Lounech.“* Po zaměstnání byla poptávka, ale není pravda, že se nevykřují i opačné názory na získání práce, kdy informátoři nechtějí pracovat z důvodu nízkých mezd, zklamání ze zkušeností ostatních, kteří byli po krátké době propuštěni nebo z důvodů zadluženosti a

strhávání dlužných částek ze mzdy. „*Já jsem tam už deset let a ještě jsem se nedostal do práce. Ani mě tam nedostanou, stát má dost peněz na to, aby vyplácel lidi. Nebudu jim dělat blázna, když oni z nás dělají blázny.*“ I kvůli nízké minimální mzdě provádí velká část obyvatel práci „na černo“. „*Brigády tu nejsou, spíš melouchy, víte jak.*“ Při výše zmiňovaném projektu se také ukázalo jako motivační vyplácení mzdy, které u jednoho zaměstnavatele probíhalo po týdnu a ne po měsíci.

Přímo na městě se tedy nenachází velké množství volných pracovních míst, spíše v průmyslových zónách, jak potvrzuje jedna informátorka z řad institucionálních zástupců. „*Nízkokvalifikovaní tu moc uplatnění nenajdou, hodně lidí se uplatní na Trianglu nebo v průmyslové zóně v Lounech.*“

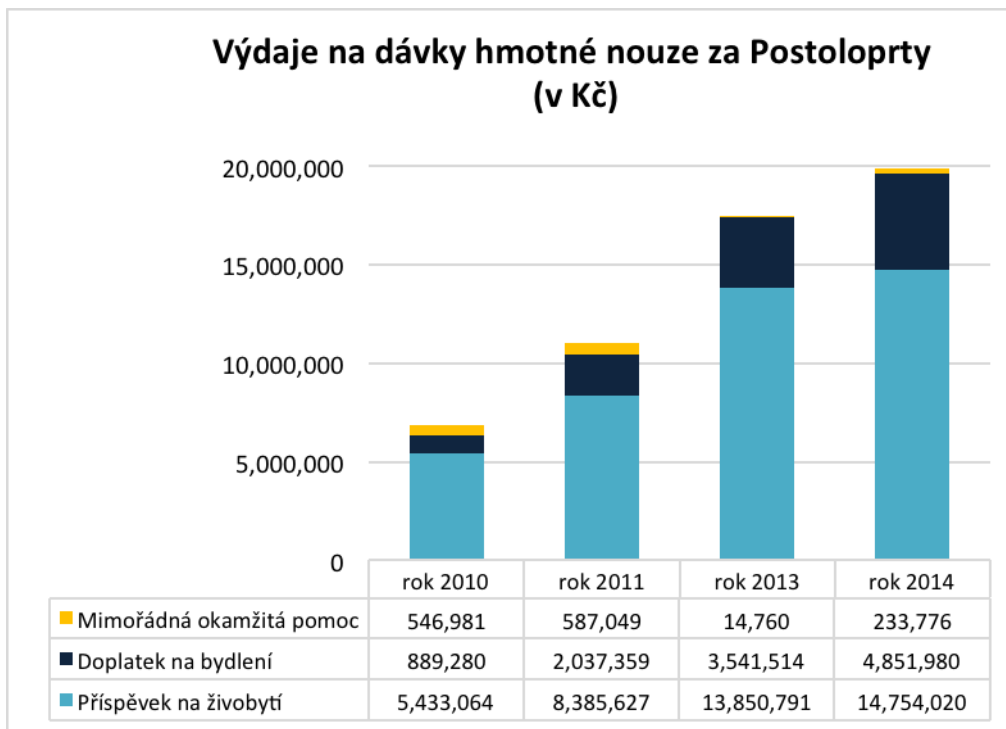
Z komunitního plánování vyšlo předpokládané opatření Vznik nové sociální firmy (firem). Což potvrzují i výpovědi zaměstnanců MÚ. Město by rádo do budoucna provozovalo sociální podnik jako dceřiná společnost Technických služeb. „*Mohli by prosekávat zeleň, dělají to služby, ale mohli by to dělat intenzivněji a i v lokalitách, které jsou zalesněné a zarostlé. Parky by se mohli udělat z druhé strany bažantnice, ale ta není naše.*“ V současné době v obci Paní M. provozuje sociální podnik, kantýnu na Základní škole v Postoloprtech. Ta slouží jako tréninkové pracoviště pro mládež bez kvalifikace.

6. Systém sociálního zabezpečení

6.1 Sociální dávky

Za poslední roky zaznamenáváme výrazný nárůst výdajů na dávky hmotné nouze na území města Postoloprty. Zatímco v roce 2010 bylo na těchto dávkách vyplaceno necelých 7 milionů Kč, v roce 2014 to bylo skoro 20 milionů. Počet domácností pobírajících dávky hmotné nouze je relativně stabilní (kolem 270 domácností), ale rostou výše jednotlivých dávek. Mezi lety 2013 a 2014 například vzrostla průměrná výše jedné dávky příspěvku na živobytí ze 4 242 Kč na 4 521 Kč, u doplatku na bydlení ze 4 236 Kč na 4 638 Kč a průměrná výše mimořádné okamžité pomoci vzrostla z 1 845 Kč na 2 486 Kč.

Od ÚP ČR Louny máme pouze přibližné odhady. Počet osob/domácností v hmotné nouzi (pobírající PnŽ a DnB je zhruba 200. Počty se v posledních letech neměnily (od r. 2012). A státní sociální podporu (PnB) každým rokem pobírá cca 220 osob/domácností. Údaje se za poslední roky také moc neměnily v souvislosti s migracemi.

Jak již bylo sepsáno v kapitole „Soužití“, obyvatelé zasáhlo v lednu 2016 přestěhování detašovaného pracoviště hmotné nouze ÚP ČR Louny do Loun. Většina informátorů to vnímá negativně. „*Celý život tady byla sociálka, ale prý tam seděli naši lidi. Jim vadilo, že chodíme do té budovy.*“ ÚP ČR Louny se pokoušel nalézt alternativní prostory v Postoloprtech, ale nepodařilo se, nabídnuté prostory na Metě neměly odpovídající technické parametry. Dvě pracovnice sídlily v prostorách vedle radnice, které nyní slouží jako kancelář sociálním pracovním města. Personálně se odbor vnitřních věcí rozšířil, a proto je pochopitelná potřeba prostor pro výkon její činnosti. To byl i důvod, proč město dalo výpověď ÚP ČR Louny, z důvodů rozšiřování odboru vnitřních věcí a odboru rozvoje města. Dále dle vyjádření města bylo přestěhování ekonomičtějším řešením pro ÚP ČR Louny, jež musel zaměstnávat dvě pracovnice na počet vyplácených osob a to z důvodů zastupování, čerpání dovolené atd.

Na druhou stranu na to doplatili nejvíce obyvatelé. Musejí nyní dojíždět do Loun. „*To je na houby tady. Protože máme děti a ony jdou do školy a my to třeba nestíháme. Oni mají určitý hodiny na úřadě, ale my máme povinnosti tady, tu školu. A my tam musíme dojíždět, to je na houby.*“ Je pravda, že do Loun museli dojíždět i před tím kvůli státní sociální podpoře, ale nyní musejí jezdit častěji. Činnost úřadu hmotné nouze a městských sociálních pracovníků byla provázaná. „*Hlavní problém je přemístění detašovaného pracoviště ÚP. Bude to problém, nebudou mít na to dojet do Loun a podat žádosti. Předtím byla i provázanost ÚP,*

holky, dávky, dluhy, odpady. Je to problém, lidé jsou odtrženi od ÚP a jsou závislí na dávkách.” „Spolupráce byla dobrá, byly přes chodbu, a když bylo za potřebí něco řešit na městě, tak tu chodbu přešli, pí Knotková, Douchová (pracovnice ÚP ČR) je převedly přes chodbu. Nyní sem ty lidi nepůjdou.“ Podle výpovědi jedné z pracovnic MÚ v této souvislosti poklesl i počet klientů městských sociálních pracovníků, ale vedoucí odboru vnitřních věcí toto v připomínkách vyvrací. Paradoxní na celé situaci je, že to jde proti opatření z komunálního plánování, kde je uvedeno vytvoření detašovaného pracoviště ÚP ČR v Postoloprtech jako předpokládaný dopad Strategického plánu města na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením. Specifické je dobrovolné strhávání dluhů za komunální odpad z dávek, jak bude popsáno v kapitole „Zadluženost“.

6.2 Sociální práce a sociální služby

Město Postoloprty nemá samostatný sociální odbor. Sociální pracovníci spadají pod odbor vnitřních věcí, který má osm pracovníků, z nichž tři právě představují sociální pracovníce. Paní P. pracuje jako sociální pracovníce od roku 1997, paní M. od roku 2014 a paní L. od letošního roku. Důvodem personálního navyšování bylo rostoucí množství administrativy, které je pro pracovníce zátěží i v současné době. Ale díky přesunu ÚP ČR do Loun mají méně klientů. Klienty mají rozdělené podle abecedy. Nejvíce řeší s klienty dluhy, bydlení a třeba i životopisy. Ubytování klientům pomáhají zajišťovat hlavně mimo město, např. na ubytovně v Lounech (Oharka) nebo v azylovém domě v Žatci či Lounech. Ubytovna (kromě Mety) ani azylový dům nejsou v Postoloprtech. Typická klientka je charakterizovaná jako matka v domácnosti se spoustou dětí a partnerem, který je nezaměstnaný a v domácnosti nepomáhá. I další institucionální aktéři potvrzovali skutečnost, že v Postoloprtech se koncentrují početné rodiny.

V Postoloprtech působí několik neziskových organizací. Terénní služby poskytují a do jisté míry mají stejnou náplň jako městské pracovníce organizace *Vavřínek* a *Romano Jasnica*. V minulosti docházelo i k případům, kdy ke klientovi docházely všechny tři subjekty, aby se tomu to zabránilo začaly se pořádat na městě schůzky, kde mělo docházet k přerozdělování terénu. Nicméně i tak dochází mezi subjekty k mírnému napětí, co se týká rozdělování terénu, vzájemné komunikaci či konkurenčnímu prostředí, jelikož nabízejí podobné služby klientům. Jednou do měsíce mívali pracovníci tedy dohromady schůzku, ale spíše nežli metodologické záležitosti se probírají individuální plány jednotlivých klientů. To byl i jedním z důvodů, proč od března 2016 probíhají samostatné schůzky s Romanem Jasnícou a Vavřincem zvlášť.

Vavřínek působí v Postoloprtech od roku 2014, kdy začal provozovat terénní programy (podpora osob ohrožených sociálním vyloučením v přirozeném prostředí – pomoc s hledáním bydlení, dluhové poradenství, pomoc s hledáním zaměstnání, vyřizování listin, jednání s úřady, pomoc s nákupy apod.), tyto programy ještě nabízí v Lounech a spádových obcích. Od října 2015 v Postoloprtech také *Vavřínek* nabízí SAS (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – pomoc rodinám s nezletilými dětmi, např. doučování). SAS nabízí ještě

v Podbořanech, Lounech a Žatci. V Žatci také provozuje azylový dům pro rodiny s dětmi. Dále provozuje sociální šatník. Zatím sídlí v prostorách knihovny a infocentra na Mírovém náměstí, ale do budoucna plánuje přesunutí do prostor ubytovny Meta.

Sdružení *Romano Jasnica* jako „Poradenské centrum Louny“ od října 2013 poskytuje SAS a rovněž disponuje pověřením k výkonu sociálně právní ochrany dětí pro oblast Postoloprty a Louny. Dále *Romano Jasnica* poskytuje SAS v lokalitách Teplice, Štětí a Krupka a v Trmicích provozuje Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež od 6ti do 26ti let. V Postoloprtech působí dvě sociální pracovnice a v loňském roce pracovali se šesti rodinami. Od prosince má spolek podán grant na předškolní vzdělávací zařízení.

Většina informátorů o nabízených službách nějaké informace měla. *„To je někde tady v kině, ne? Tam jsou paní, co vám poradí, ne? ... Jo, to je pravda. Kamarádce takhle pomáhají. Chodí s ní po sociálkách a tak různě.“* Všechny tři subjekty (MÚ, Vavřinec, Romano Jasnica) by uvítaly navýšení kapacit, kvůli komplikovanému terénu Postoloprť. Dále je s obyvateli ohroženými sociálním vyloučením nejvíce v kontaktu *Centrum služeb pro zdravotně postižené*, které v Postoloprtech poskytuje dluhovou poradnu terénní formou a dům s pečovatelskou službou – dům s asistenční službou. Dluhová poradna využívá zázemí v knihovně a infocentru (více v kapitole Zadluženost). Dluhy se netýkají pouze lidí ohrožených sociálním vyloučením, z šetření ke komunitnímu plánu vyplynulo, že mezi dospělou populací by uvítalo dluhové poradenství 74 % dotázaných a také 18 % seniorů by uvítalo dluhové poradenství a 37 % právní poradenství.

Prostory domu s pečovatelskou službou patří městu, které ho i spravuje. Službu ale nabízí Centrum služeb pro zdravotně postižené. Jedná se o dvě vzájemně propojené budovy, které jsou více jak sto let staré. Objekty jsou položeny v blízkosti centra města a zdravotního střediska, ale v klidné části. Ubytování je zaměřeno převážně na seniory, kteří jdou samostatní. Z úst zástupců města zaznívá kritika na stav domu, který je podle nich v dezolátním stavu *„Bydlení pro seniory je hlavní problém, bydlí tam jako dobytek, je to v katastrofálním stavu.“* Trnem v oku je hlavně fakt, že ubytování mají společné sociální zařízení na chodbě a nemají bezbariérový přístup. Sociální zařízení je sdíleno 2 - 3 nájemníky se společným WC, někde je WC odděleno podle pohlaví. Asi dvě umývárny by potřebovaly sprchový kout, jelikož je pro seniory se sníženou hybností obtížné používat vanu. Stejně tak by bylo do budoucna vhodné vybudování výtahu. Nicméně celkový stav domu není v dezolátním stavu. Dům by dle výpovědi zaměstnankyně domu potřeboval nová okna (současná jsou nekvalitní) a vymalovat prostory. Obyvatelé se dle svých slov nechtějí nikam stěhovat. Radnice uvažuje do budoucna o prostorech na náměstí, což se obyvatelům nelíbí z hlediska hlučnosti. Další možností byla ubytovna Meta, což bylo státními orgány zamítnuto. Podle výpovědi několika aktérů existují protichůdné názory na komunikaci mezi radnicí a domem s pečovatelskou službou. Klasický dům pro seniory je v Lounech a Žatci, dle názoru institucionálního aktéra zde není poptávka po DPS. *„Akutní potřeba není, zástupy seniorů nejsou.“* Což potvrzuje i fakt, že v domě jsou čtyři byty prázdné. Ale může to být i tím, že dům provází pověst dezolátního stavu. Centrum nabízí na území Postoloprť i další služby pro svoji cílovou skupinu obyvatel, například osobní asistenci pro osoby s těžkým

zdravotním postižením a odlehčovací služby pro osoby pečující, které potřebují ulehčit náročnou péči o své blízké, poradnu pro osoby se zdravotním postižením a seniory nebo půjčovnu pomůcek a technické podpory pro uživatele sluchadel.

Mosty o.s., zastoupené paní M. vypracovávali komunitní plánování a dále paní M. provozuje sociální podnik, kantýnu na Základní škole v Postoloprtech, která zároveň slouží jako tréninkové pracoviště pro mládež bez kvalifikace. Dále provozuje tréninkovou restauraci v Žatci. Také to byla ona, kdo si objednal analýzu od výše zmíněné skupiny Neolokátor.

V Postoloprtech také působili jeden čas terénní pracovníci K–Centra Žatec (Most k naději), které se věnuje drogové problematice. Drogová scéna je více popsána v kapitole „Bezpečnost a kriminalita“. Je to oblast, která se podle výpovědí některých institucionálních aktérů dlouhodobě v Postoloprtech neřeší a nezájem o řešení je pravděpodobně také důvodem, proč zde terénní pracovníci K–Centra nevyvíjí činnost. Výpovědi se shodovali, nad pasivitou města v této oblasti. *„Je pohodlnější zavírat oči. K-Centrum už sem nejezdí.“ „Byla to spíš jako hurá akce, rozdávali stříkačky, letáky, mapovali místa, kde se uživatelé scházejí.“ „Neviděli od města podporu.“*

Podle vyjádření města bylo důvodem k odchodu této organizace její přístup. Údajně nezasílali včas vyúčtování příspěvku či nereagovali na jejich připomínky. Dále i jejich vystoupení na veřejném zastupitelstvu nepřesvědčila zastupitele, že by byla organizace prospěšná v řešení drogové problematiky. Drogovou scénu v Postoloprtech naznačoval i fakt, že v Praze proběhlo náhodné setkání s pražskými informátory, kteří potvrzovali skutečnost, že se „pro zboží“ jezdí do Postolopr. Vzápětí vyjmenovávali místa, odkud tam jezdí autobusy (ze Zličína a z Hradčanské zastávky).

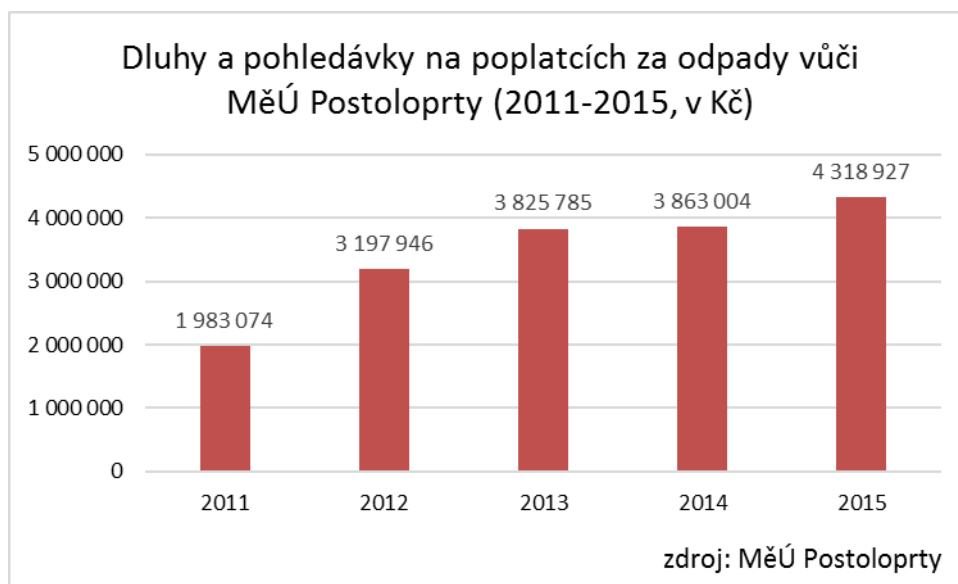
Z komunitního plánování a i naší analýzy vyplynula potřebnost terénní služby pro uživatele drog, stejně tak celková přímá podpora poskytovatelů sociálních služeb, proto nezbývá doufat, že se tato opatření budou v budoucnu realizovat.

7. Zadluženost

Zadluženost je velké téma pro sociálně vyloučené obyvatele nebo obyvatele ohrožené sociálním vyloučením, například sociální pracovníce NNO Vavřinec řeší dluhy skoro s každým klientem. Ve vztahu k městu dluží obyvatelé na nájmech, poplatcích za popelnice, přestupcích. K 31. 1. 2016 mělo město na dluh na nájemném v obecních bytech 1 700 632,73 Kč. A dluhy celkově na přestupcích k 31. 12. 2015 jsou 741 925 Kč. Jak ukazuje graf níže, i dluhy za komunální odpad každým rokem narůstají. Částky uváděné jsou celkové částky, nelze rozlišit, kolik tvoří dluh z předchozích let. Město se proto rozhodlo přistoupit v minulém roce ke spolupráci s exekutorskou kanceláří z Plzně. „*Snaše bylo špatně, byla těhotná a vy hned dáváte pokuty, když nezaplatíte do 15ti dnů, dávají to k exekutorovi.*“ V Postoloprtech se popelnice platí za osobu, částka je 500 Kč za rok. „*V Žatci a v Lounech se za popelnice neplatí, to je to jen tady se platí popelnice a hned nás dávají k exekuci.*“ Podle vyjádření města, se však viník nedostává ihned k vymáhání exekutorovy, předchází mu upozornění, dostatečný prostor na vyjádření či dohoda o splácení. V Lounech se platí za velikost nádoby a frekvenci vývozu bez ohledu na počet osob v domácnosti. V Žatci to mají podobně, ale mají dva typy nakládání s poplatky. Platí se přímo městu za nádobu a domácnost nebo prostřednictvím realitní kanceláře, nájemce či sdružení vlastníků za osobu/měsíc. Upozornění na zaplacení popelnic v Postoloprtech bylo vyvěšeno v březnu na dveřích ÚP ČR v Lounech jako speciální upozornění pro postoloprtské klienty. Dalším opatřením je dohoda mezi klienty a ÚP ČR, kdy se po dohodě přímo klientům strhává pomocí splátkového kalendáře nedoplatky na komunálním odpadu. „*Tak jsem se domluvila se sociálkou a strhávali nám to z peněz a už to máme vyplacený.*“

Obyvatelé se zadlužují nejen vůči městu. Někteří obyvatelé mají i dluhy na službách. Situace má po té neblahé následky hlavně v zimních měsících, kdy jsou kvůli nedoplatkům na plynu nebo na elektřině bez vytápění. To má přímý dopad na zhoršený zdravotní stav obyvatel. To

nám potvrdovalo několik informátorů. Situace je nejméně v rodinách s malými dětmi. Dále si obyvatelé půjčují od finančních institucí jako je GE Money Bank, ČEZ či nebankovních institucí typu Provident nebo FairCredit (existují případy, kdy se obyvatelé stávají obchodními zástupci a následně se sami zadluží). Dále jsme zaznamenali případy asi dvou lichvářů, kteří údajně působí v Postoloprtech. „*Na lichvu dávaj, tisíc na tisíc. Co existuje, to jsou zastavárny. Když půjdete do zastavárny, dáte tam telefon, vezmete 100 a vrátíte 150. Tady je jedna.*“ A také údajně jeden majitel z výše popsaných navštívených domů se věnuje půjčování peněz. „*Tady ten majitel i půjčí peníze, ale ty podmínky... jde po penězích.*“ Sociální pracovníce města, Vavřince a Romano Jasnica poskytují klientům základní poradenství v oblasti dluhové problematiky, Vavřinec má i svojí právní poradkyni. Pokud je případ komplikovanější, zasílají klienty do dluhové poradny. Dluhovou poradnu provozuje v prostorách infocentra a knihovny Centrum služeb pro zdravotně postižené Louny. Poradna začala fungovat v návaznosti na opatření v Komunitním plánování Rozvoj programů na předcházení a řešení zadluženosti. Poradna má otevírací dobu každý druhý čtvrtek od 13-15h. Podle výpovědí institucionální informátorky se klienti se objednávají telefonicky či přijdou přímo do kanceláře. Z výpovědí některých informátorů ze SVL je problematická krátká pracovní doba poradny. To některé klienty odradí, po té, co se rozhodají přijít a poradna je zavřená. Z úst zaměstnankyně poradny, zazněla i informace, že spousta klientů dojíždí do stejné poradny do Loun, jednak kvůli širší otevírací době a jednak z ostychu. Postoloprty jsou malé město a poradna je umístěná v Informacích na náměstí, jsou tak na očích zaměstnanců města, což některé klienty odrazuje. Dluhová problematika je pro ně choulostivá záležitost. Dále z výpovědí některých obyvatel ze SVL, zaznívalo, že neví, že poradna existuje, ale většina měla nějaké informace. Obyvatele přistupují k půjčkám z finanční nouze, životní situace nebo i z finanční ngramotnosti jak vypovídal jeden informátor. „*Je to tak lehký, když umíte s penězi.*“ Dluhová poradna se pokoušela městu v minulosti nabízet spolupráci formou kurzu finanční gramotnosti a dále kurzy a přednášky ke zvyšování právního vědomí v souvislosti s NOZ. ale nebylo to ze strany města vyslyšeno. Hlavním argumentem města je, že dluhové poradenství je finančně podporováno ze strany města. Dalším argumentem města bylo, že by podle nich kurz nenalezl dostatečný počet zájemců a dále si město představovalo spíše rozšíření služeb poradenství.

Někteří obyvatelé se točí v kruhu, dluhy a exekuce uvádějí jako důvod, proč nechtějí získat zaměstnání. Často se jim odečítají dluhy z výplaty. Dále informátoři ze SVL uvádějí, že je pro ně těžké sehnat zaměstnání, které by bylo dobře finančně ohodnocené vzhledem. Často porovnávali nízkou nebo minimální mzdu s vysokým nájemným, které platí a dále s částkami, které by se jim strhávali v rámci likvidaci dluhů. V neposlední řadě se zmiňovali někteří informátoři zmiňovali o bezdlužnosti vůči městu, jako o podmínce k získání zaměstnání v technických službách.

8. Rodina a volný čas

8.1 OSPOD a Kurátor

Odbor sociálně právní ochrany dětí sídlí v Lounech. Odbor má šest pracovníků a dvě z nich mají na starosti Postoloprty. Mezi agendu patří rozvody, snížení a zvýšení výživného, dohledy, adopce, osvojení, pěstounská péče, poručníctví atd. Klienti se k nim dostávají prostřednictvím soudu, oznámení škol, oznámení doktorů, domácí násilí, anonymní oznámení, sousedi, nemocnice nebo je klienti přímo kontaktují. V Postoloprtech spolupracují hlavně s lékaři a se školou. Problémy v Postoloprtech nejsou specifické, až na výskyt rodin s velkým počtem dětí. V posledních letech nebyl výkyv klientů, na kterých by se odrážela migrační vlna. Dlouhodobě OSPOD v Postoloprtech pracuje asi s osmi rodinami, kde v šesti rodinách jsou děti v pěstounské péči u příbuzných. Facilitace se nedělá, od roku 2014 vešly v platnost nové směrnice, se kterými je spojeno hodně administrativy, ale do budoucna se na ně plánuje zaměřit. Záškoláctví řeší pouze v případě, kdy je dítě jako oběť, např. když ráno matka nevstane a nedovede malé dítě do školy.

OSPOD nabízí tři víkendové pobyty a tři výlety, které mají kapacitu 22 dětí. Ty spočívají v pobytech v přírodě od pátku do neděle. Jako doprovod jezdí kurátoři, vedoucí a policista. Pobyty jsou zaměřené na sociální dovednosti, sebehodnotu a sebepojetí. „*Nabereme autobusem, navážeme lepší vztah s dětma, co se děje v rodině.*“ Nejvíce se účastní děti z Postoloprty, často všechny děti z rodiny. „*Jeden zlobí a já můžu nabrat dalších pět sourozenců a rodiče nám je rádi dávají.*“ Většina je romského původu. Dále mají vzdělávací programy i pro pěstouny.

Kurátorka jezdí jednou týdně do Postoloprty. Vykonává dohledy od soudu nebo městského úřadu. Zabývá se výchovnými problémy a přestupky. Množství přestupků se snížilo, jelikož v Postoloprtech byla problémová skupina (krádeže železa), která je nyní dospělá a páchá násilnou činnost. Odráží se to i v její činnosti, například dříve měla i deset kontrolních návštěv za den, dnes má čtyři až pět denně. Díky programu nulová tolerance se jí však zvyšuje agenda hlavně po administrativní stránce. Zvyšuje se totiž počet problematických dětí s výchovnými problémy, jelikož se v Postoloprtech zvyšuje počet vyhlášek. V roce 2016 (do konce dubna) řešila kurátorka devět přestupků, tři trestné činy a úsek sociální prevence šest případů záškoláctví.

8.2 Volný čas dětí

Mezi základní poskytovatele volnočasových aktivit v Postoloprtech patří základní škola Postoloprty, Základní umělecká škola, Dům dětí a mládeže a infocentrum/knihovna. Škola nabízí bezplatné kroužky v rámci školní družiny (keramika, rukodělné kroužky). Družina stojí na rok 800 Kč a je možné částku rozložit na splátky. Účastní se jich hlavně děti z 1.-5. třídy. V rámci školy mají i sportovní kroužky jako mažoretky, florbal a fotbal. Starší děti hlavně využívají školní multifunkční hřiště, které je pod dozorem a je otevřeno od 14 do 18ti hodin.

Základní umělecká škola v Postoloprtech nabízí kurzy v tanečním, hudebním, výtvarném a literárně dramatickém odboru. Školné se pohybuje od 400 do 1800 Kč za pololetí. Záleží na

typu kurzu (individuální/skupinový) a odboru. Dále v Postoloprtech funguje Dům dětí a Mládeže, který poskytuje hlavně skupinové hudební, sportovní, přírodovědné, technické, kreativní kroužky v cenové hladině 100 – 1200 za pololetí. Dále organizuje tábory, pobyty a soutěže.

Ve všech třech institucích je zapojeno minimum romských dětí. Při rozhovorech jsme narazili pouze na dva případy, kdy děti chodily do DDM, ale po jisté době tam děti přestaly chodit, jeden z důvodů byly finance. Většina informátorů ze SVL se ale shoduje, že je to pro ně a pro jejich děti cenově nedostupné. *„Mrzí mě, že se tady nedělá víc pro děti. Jsou tu kroužky, ale všechno je placený. Lidé na to peníze nemají, tak tam děti nepošlou.“*, *„Škola se snaží. ZUŠ je ale jen pro pár vyvolených, ZUŠ se platí 3,5 tis za semestr, lidé na to nemají. Třeba romská holka co zpívá, ale nikdo jí to nezplatí. DDM má něco zdarma, je to levnější, ale pro menší děti, jenže riziková je skupina od 14ti let“*. Někteří uváděli, že to zase tak drahé není, ale protože mají hodně dětí, tak by to mělo být také zdarma. Další uváděly, že by rádi měli kroužky pro romské děti. *„Kdyby to vzal někdo chytrý, aby udělal kroužky pro naše děti a pro nás, tak bychom těch pár stovek zaplatily.“*

Zřejmě i proto z komunitního plánování vyplynula potřeba nízkoprahového klubu. Častokrát lidé zmiňovali bezcílně postávající skupinky teenagerů (nezávisle na etnické příslušnosti), kteří nahánějí strach. *„Není tu ani žádná zábava, jenom diskotéka Modrá hvězda, žádné tance, písňe - hip hop“*. Dvě informátorky s ním měli zkušenost z jiných měst, kde bydleli. *„Kdyby to bylo tak jako to je v Praze, ty dětský kluby. No to by bylo úžasný. Tam jdete, tam si mají děti jak kde zahrát, hry, taneční kroužky, anglický kroužky. To tady chybí.“*

V kontextu Postoloprty musíme zmínit ještě fotbalový klub, mažoretky a divadelní spolky, na které jsou místní pyšní. Nejznámější a nejvíce skloňovaný v novinách ve spojitosti s Postoloprty je FK Postoloprty. Klub má dvě hřiště z toho hřiště s umělým trávníkem bylo rekonstruováno v roce 2009 za 16 mil. (město dalo necelé 4 mil.).¹⁴ Klub má 9 družstev, od přípravky po dospělé. Hráči jsou i romského původu. *„Romové chodí hrát fotbal a jsou to šikovní kluci. Tam je problém, že pokud je budou tlačit rodiče, bude to fungovat. Ale ze zkušenosti vím, že pokud rodiče neprojevovali zájem, tak ty kluci v 15ti, 14ti končili.“*

Stránky Postoloprtského zpravodaje plní úspěchy souborů mažoretek, které působí pod ZŠ Draguš nebo DDM. Kulturní akce na městě má na starosti oddělení kultury, pod které spadá informační centrum, knihovna, divadlo a kino. Pořádají hlavně besedy a programy v knihovně a divadle pro mateřskou a základní školu. Nejvíce dětí z ohrožených rodin navštěvuje kino, kde jich bývá okolo 50ti při účasti 100 dětí. Navštěvují je hlavně děti ve věku 7-15 let a vstupné je 20 Kč. Úsek kultury dále pořádá akce jako Advent, Postoloprtské slavnosti či Pálení čarodějnic.

¹⁴ Krpec, Miroslav, 1.12.2009. „Vyrostlo nové moderní sportoviště.“ *Žatecký a lounský deník*.

8.3 Volný čas dospělých

„Já nikam nechodím. Já chodím maximálně do parku, nebo ke tchýni a pak jdu zpátky domu. Jinak tady v Postoloprtech je klidný život.“ V Postoloprtech je ve všední den docela klid, noční život utichá okolo 10té hodiny večerní. Výjimku tvoří páteční a sobotní večer, kdy přímo na náměstí uprostřed města v budově Modré hvězdy probíhá diskotéka. Lidé se sem sjíždějí z okolí a požívají návykové látky. Podle několika institucionálních aktérů je diskotéka rozdělena na dny podle etnické příslušnosti. *„Máme diskotéku Hvězdu a tam se scházejí všichni feťáci. Sjíždějí se sem cikáni hodně z okolních vesnic a z Mostu, z Bečova. V pátek večer to je něco. Je to vyhlášené, v pátek se tomu říká černá diskotéka a v sobotu bílá.“* Z výpovědí obyvatel ohrožených sociálním vyloučením nicméně vyplývá protiklad. *„I cigáni i bílí, chodíme společně na jednu diskotéku. Tam chodíme prostě všichni, ať je bílej nebo černej, tam je to prostě úplně něco.“*

Podle slov jedné institucionální informátorky není za potřebí pouze nízkoprahový klub pro děti a mládež, ale i nějaké aktivity pro mladé matky, jelikož se Postoloprty vyznačují rodinami s velkým počtem rodin. *„Pro matky tady nic není, žádná povinnost vyvíjet, učit je možnosti, číst pohádky.“* Jak již bylo řečeno, nejbližší mateřské centrum je v Lounech.

Všichni obyvatelé z Postoloprty upozorňovali na chybějící supermarket. Na městě působí několik Vietnamců, malé krámky a obchodní dům Lučan. Obyvatelé by kvitovali supermarket z finančního hlediska, jelikož jsou malé obchody dražší.

9. Zdraví

V Postoloprtech je dostupná základní lékařská péče. V centru města sídlí zdravotní středisko, kde sídlí dětská doktorka, dva praktičtí lékaři, zubař, gynekoložka, chirurg, oční lékař. Část obyvatel Postoloprty má lékaře v Lounech. Názory informátorů na kvalitu lékařské péče se rozcházejí. Nejvíce zaznívaly výtky ze stran obyvatel SVL na adresu zubaře, jelikož má naplněnou kapacitu: *„...až do Litvínova jsme museli na pohotovost, tady nás zubař nechtěl vzít...“* Což potvrzovali i někteří institucionální aktéři, že je situace trochu problematická. Na adresu pediatričky nezazněly žádné výtky. Na adresu lékařů pro dospělé také ne, i když jsme zaznamenaly možná mírné pochybení v jednom případě. Jednalo se o obyvatelku SVL, která se stará již dva roky o manžela po mozkové mrtvici, který je nemohoucí a bohužel jí nebylo sděleno ošetřujícím lékařem, že si může zažádat o příspěvek na péči. Také jsme zaznamenali výtky několika žen na adresu paní gynekoložky, jak přímo v jejich případě, tak i v případech majoritních obyvatel. Je třeba zdůraznit, že se jedná o jednostranné výpovědi ze strany informátorů, které se z časových důvodů nepodařilo ověřit.

Horší dostupnost lékařské péče se projevuje v „Horním“ Březně, kde je komplikací dopravní obslužnost a jelikož je většina obyvatel důchodového věku, je pro ně otázka mobility důležitá. Situaci řeší obyvatelé vlastními vozidly, nebo volají lékaře nebo sestru k sobě domů.

Od sociálních pracovníků jsem zaznamenali informaci, že jejich klienti často ztrácejí kartičky zdravotních pojišťoven, nebo často mění pojišťovnu z hlediska motivace odměny, kterou dostanou jako noví pojištěnci.

Drtivá většina informátorů kouří v bytech, což se může odrážet i na zvýšené míře výskytu astmatických onemocnění, sdělila jedna institucionální aktérka: *“Mezi dětma je hodně astmatiků, i mezi těmi dospělými, snad každý druhý byl astmatik...”*

Výskyt parazitů v podobě švábů a štěnic se objevuje i v Postoloprtech. Bohužel je to stále stigmatizující jev, ačkoliv štěnice nejsou záležitostí jen obyvatel v SVL. Štěnice se objevovaly v panelákových bytech např. na Draguši. V době výzkumu se jednalo o dva domy, které se potýkaly s touto problematikou. V jednom případě to bylo zřejmě způsobeno tím, že obyvatelé ze strachu, že jim někdo ukradne popelnice, mají popelnice přímo na chodbách v domě. Institucionální aktéři uváděl jako další faktor zvýšenou migraci obyvatel v jednom z objektů. S plísní se potýkají obyvatelé objektu Wolkerova 659 – budova bývalého pivovaru, domu na adrese Alšova 31 a městského domu Wolkerova 12.

Dále se obyvatelé v několika případech potýkají s častým výskytem nachlazení, způsobené nedostatečným vytápěním. Majitel domu na adrese Alšova 31 radí nájemníkům bojovat větráním, dále měli obyvatelé ztíženou situaci i nedoplatky na elektřině. Ve Wolkerově 659 je také problém s topením v kotli a děti jsou často nachlazené. I v případě budovy v Březně U Cukrovaru se obyvatelé potýkají s častým nachlazením z důvodu netěsnících oken a vypínání topení každé čtyři hodiny.

Dalším aktérem na poli zdraví je Dětská psychiatrická nemocnice Louny, kde poskytují dětem ambulantní i hospitalizační programy. Tam bývají děti zařazeny na základě dobrovolnosti rodičů. Tomu často předchází vyšetření v Pedagogicko – psychologické poradně, která sídlí také v Lounech.

10. Bezpečnost a kriminalita

Společenská marginalizace významně souvisí se sociálními patologiemi a kriminalitou. Osoby žijící na okraji společnosti a v materiálním nedostatku častěji páchají trestné činy, zároveň jsou také snadnými oběťmi takovýchto činů. Při posuzování stavu vyloučených lokalit tak je důležité přihlídnout ke specifickým místním statistik kriminality. Postoloprty jsou v tomto směru **relativně klidným a bezpečným městem**, kde výskyt kriminálních činů ve vztahu k počtu obyvatel je významně nižší než ve zbytku Ústeckého kraje, což může být dáno menší velikostí města a převládajícím vesnickým charakterem okolí Postoloprť. Přesto nelze říci, že by město nemělo žádné problémy z hlediska páchané kriminality. Ve statistikách figurují **hlavně přestupky**. Mezi trestnými činy se vyskytují hlavně majetkové trestné činy, zejména krádeže prosté a krádeže vloupáním. Výrazným problémem však jsou

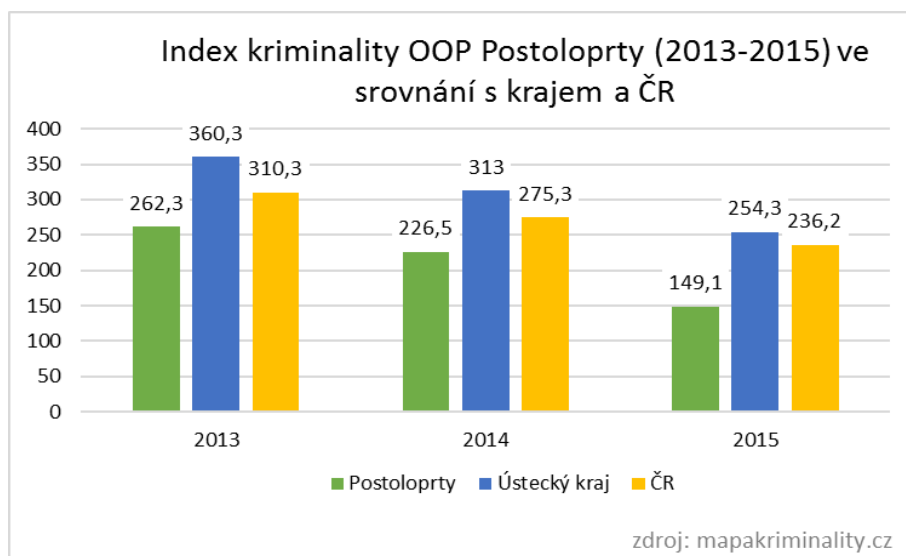

drogy. Ve městě sídlí obvodní oddělení Policie ČR a městská policie, která byla zřízena městskou vyhláškou v roce 2004.¹⁵ Kmenový stav městské policie činil na konci roku 2015 sedm strážníků, které od 1. prosince 2015 doplňují dva asistenti prevence kriminality (APK).

10.1 Evidence kriminality

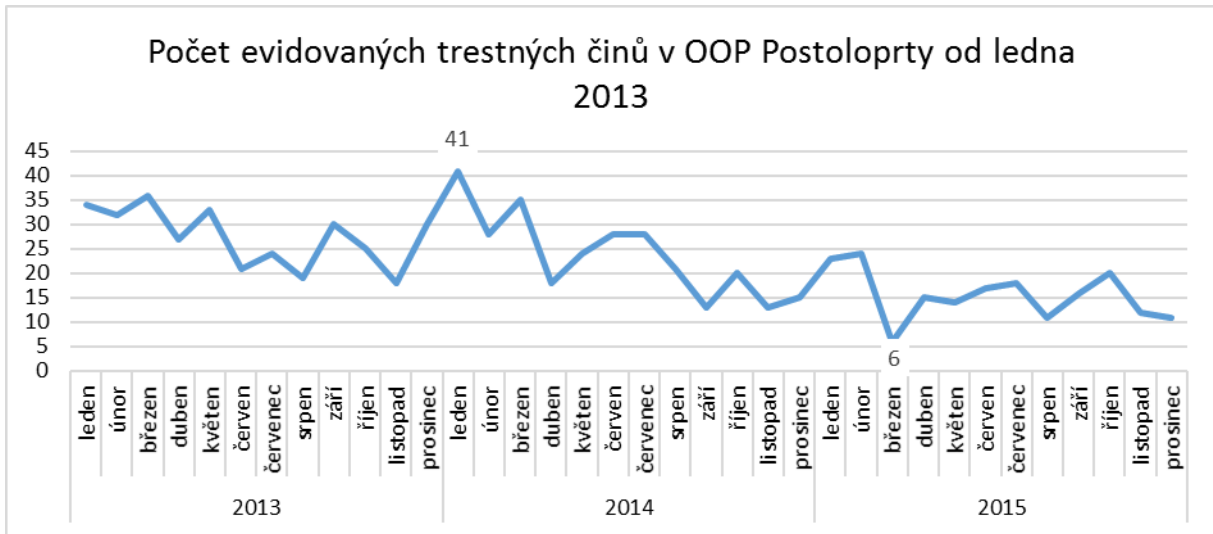
Co se týče zjištěných trestných činů, přesná data máme bohužel pouze za celou oblast spravovanou policejním obvodním oddělením (PČR OO) Postoloprty, tedy za širší oblast než je město Postoloprty. PČR OO Postoloprty eviduje **relativně nízký index kriminality**, tj. počet zjištěných trestných činů přepočtený na 10 000 obyvatel. Za rok 2015 čítal tento index v Postoloprtech 149,1 činů na 10 tis. obyvatel, zatímco v celém Ústeckém kraji to bylo 254,3 a v celé ČR 236,2. Při sledování zjištěných kriminálních činů je však třeba mít na paměti, že kromě evidované kriminality můžeme hovořit také o latentní kriminalitě, která může být z podstaty věci vážnějším problémem, protože je skryta před mechanismy trestního práva. Dále je třeba při interpretaci statistik mít na paměti, že trestné činy nepáchají pouze osoby, které lze označit za sociálně vyloučené. Ačkoliv se často vyskytují mezi pachateli trestných činů, často také figurují mezi oběťmi.

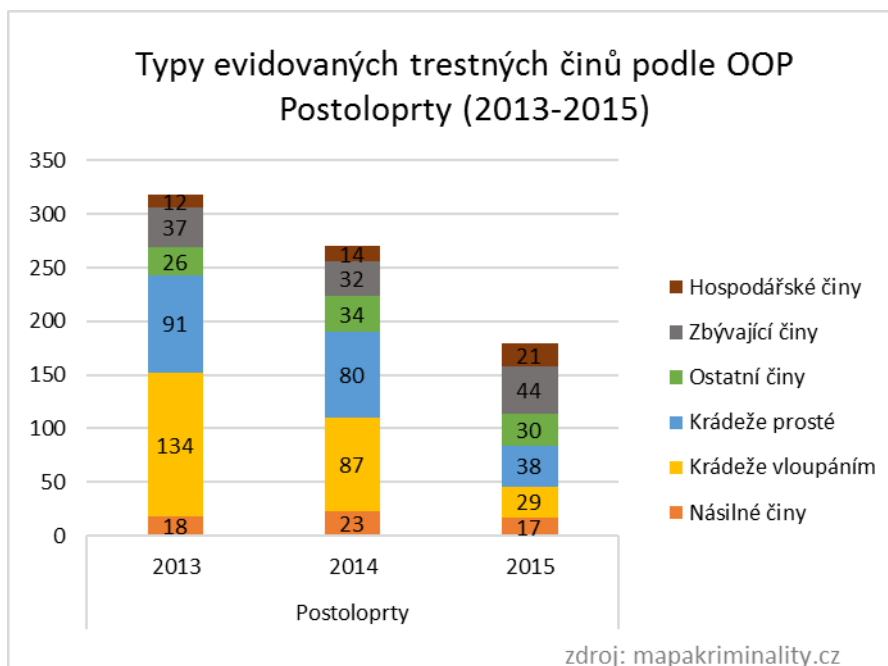
Z předchozího grafu je patrný **všeobecný trend poklesu kriminality** v posledních třech letech. O tomto trendu svědčí i další graf znázorňující výskyt zjištěných trestných činů evidovaný OOP Postoloprty v jednotlivých měsících. Ve sledované oblasti bylo za období od ledna 2013 do prosince 2015 zjištěno 800 trestných činů. Zatímco v roce 2013 bylo evidováno průměrně 27 trestných činů za měsíc, v roce 2014 to bylo 24 činů za měsíc, a v roce 2015 už jen 16 činů za měsíc.

¹⁵ Obecně závazná vyhláška č. 1/2004, o zřízení městské policie

Co se týče složení trestných činů, v posledních dvou letech výrazně **ubýlo krádeží** (z 29 % všech trestných činů na 21 %) a **loupeží** (ze 42 % na 16 %), které dominovaly statistikám kriminality. Naopak mírně přibylo deliktů spadajících do kategorie „ostatní činy“, což je hlavně **výroba a držení psychotropních látek** a maření **výkonu úředního rozhodnutí**. Mírně narůstá také kategorie „zbývající činy“, zejména pak **zanedbání povinné výživy**, a hospodářské činy, hlavně **podvody a úvěrové podvody**.

Pokles počtu loupeží a krádeží souzní s celospolečenským trendem poklesu tohoto typu kriminality. Jde však spojovat i s dvěma výraznými opatřeními pro prevenci kriminality. Jednak s instalací bezpečnostních kamer na území Postoloprty, a za druhé se změnou

fungování sběrných surovin. Od března 2015 je totiž možné za kovový odpad platit jen bezhotovostně a navíc výrazně poklesly ceny kovů kvůli změnám na trhu s kovy (s ohledem na přebytky čínské oceli). Snížily se tak počty krádeží kovů a výkup železa v postoloprtské sběrně poklesl o 80 % a dva pracovníci ze čtyř byli propuštěni.¹⁶ Dalším faktorem, který mohl hrát v úbytku kriminálních činů výraznou roli, bylo zrušení heren na území města.

10.2 Drogy

Výrazným problémem Postoloprť je toxikomanie, zejména **rozšířené užívání pervitinu a marihuany**. Podle okresního státního zástupce si uživatelé pervitinu na Lounsku dojíždějí pro drogy hlavně na Chomutovsko a Mostecko.¹⁷ Na území Postoloprť jsou ale evidovány i případy, kdy si uživatelé sami pervitin vařili a zřejmě jej i prodávali. V médiích za poslední roky rezonovaly v Postoloprtech zejména tři velké případy drogové kriminality. V roce 2013 byla odhalena varna pervitinu v Postoloprtech. Zatčený výrobce navíc ve velkém pěstoval marihuanu v kukuřičném poli. V následujícím roce byl zatčen další muž z Postoloprť, který při výrobě pervitinu v panelovém bytě nedopatřením založil požár, kterým na sebe upozornil policii.¹⁸ Další případ se týkal pražského producenta pervitinu a marihuany, který si v Žatci a v Postoloprtech vybudoval síť dealerů.¹⁹ O přítomnosti drogově závislých vypovídají také nálezy injekčních stříkaček. Městská policie v Postoloprtech proto zavedla prohlídky pískovišť s detektorem kovů.²⁰

Kromě samotných drogových deliktů jsou významným problémem kriminální činy, které jsou páchany drogově závislými za účelem získání peněz na drogy (tj. hlavně krádeže a loupeže, u kterých policie odhaduje až 60% podíl toxikomanů). Podle dostupných indicií se toxikomanie týká všech etnických skupin. Osobně jsme se setkali hlavně se závislými Čechy. Policejní zprávy hovoří o existenci úspěšné vietnamské drogové mafie. Romští informanti se vůči drogám výrazně vymezovali, označovali drogy za „svinstvo“ a zdá se, že ve fungujících romských rodinách vzájemná sociální kontrola tyto patologické jevy eliminuje. Podezřelé osoby se vyskytovaly zejména v hospodě Ředkvička a v ulici Wolkerova za pivovarem. Čtyři osoby s námi dokonce otevřeně hovořily o tom, že užívají drogy: *„Můj problém začal v roce 1979, když jsem začal brát drogy. A beru je dodneška. Byli jsme taková dvacetičlenná komunita, co brala pervitin.“* Dvě osoby, se kterými jsme mluvili, dokonce přiznaly i účast na produkci: *„Budu vařit, dokud mi to bude vynášet. Já to řek i policajťům, že budu vařit, ale nechytěj mě u toho.“* Několik informantů nám říkalo, že pro ně není problém drogy sehnat: *„Jestli chceš za dvojku, zavolám, za pět minut to tu máš. Ale já s tím nechci mít nic společného, já si z toho jen vezmu 500.“*

¹⁶ Vacula, Vladimír. 3. 2. 2016. „Výkup kovů je v úpadku“. *Mladá fronta DNES*.

¹⁷ Okresní státní zástupce v Lounech Radim Dragoun v rozhovoru pro 5plus2 (Strnadová, 5plus2, 12. 6. 2015)

¹⁸ Dlouhý, Hynek. 3. 5. 2014. „Mladík vařil v Postoloprtech drogy. Založil při tom požár a popálil se.“ *Žatecký a lounský deník*.

¹⁹ Strnadová, Miroslava. 12. 5. 2015. „Nejčastější drogy na Lounsku? Vede marihuana a pervitin“. *5plus2*.

²⁰ Strnadová, Miroslava. 20. 11. 2015. „Detektor kovů odhalil injekční stříkačku v písku“. *5plus2*.

Počet drogově závislých se po zmíněných kauzách spojených s dopadením osob podílejících se na produkci a distribuci drog výrazně snížil. „*Dřív to bylo horší, polovina vaříčů už sedí.*“ V současnosti však počet narkomanů zůstává stále vysoký. „*Hodně lidí tady fetuje, hulí. Tady berou skoro všichni.*“ Odhady o počtech narkomanů se značně liší, ve výstupní zprávě realizace projektu „Asistent pro terénní kontakt Postoloprty 2015“ se odhaduje počet uživatelů na 25, ale sociální pracovnice odhadují 70-90 a sami uživatelé ze SVL potvrdovali, že v Postoloprtech „...*bere skoro každé mladej kluk.*“ Městská policie odhaduje zhruba 100 narkomanů, 7-10 dealerů a 3 výrobce pervitinu. Překážkou k jejich dopadení je hlavně nedostatek přímých důkazů. Přesto policie má povědomí o tom, kde se pervitin vaří (na zahradě jednoho domu, v jedné garáži a v jednom bytě na sídlišti).

10.3 Bezpečnostní agenda města Postoloprty

Bezpečnost je jednou z hlavních dlouhodobých agend města. Kromě městské policie (MP)²¹ zde byl zřízen institut asistentů prevence kriminality (APK). Asistenti dohlíží hlavně na přechody u škol a monitorují dětskou šikanu. Na poli bezpečnosti je vyvíjena také strategicky plánovací činnost. V rámci ní vznikly dokumenty, jako je *Plán prevence kriminality 2012–2014* či *Bezpečnostní analýza 2014*. Přítomnost sociálně vyloučených lokalit byla v této analýze identifikována jako významný kriminogenní faktor.

Implementaci bezpečnostní agendy město realizuje hlavně skrze vyhlášky. V roce 2008 zastupitelstvo města přijalo dvě regulační vyhlášky. První byla vyhláška č. 1/2008, o regulaci konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou bylo zakázáno požívání alkoholu na vymezených veřejných prostranstvích (mj. náměstí, okolí školy, okolí nádraží). Druhá vyhláška, č. 2/2008, o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných kulturních akcí, včetně tanečních zábav a diskoték a jiných kulturních akcí v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku, upravila povolený čas společenských akcí.

Před pěti lety byl ve městě zaveden *Program nulové tolerance Postoloprty 2011* jako soubor represivních a kontrolních opatření zaměřených na prevenci a potírání problémového chování občanů. Zavedení tohoto programu bylo uvedeno následujícím prohlášením: „Vedení města Postoloprty již nechce tolerovat nepřizpůsobivé občany. Ti co nedodržují pravidla slušného chování, narušují občanské soužití, ničí majetek města v domech a ulicích a zneužívají sociálního systému, by se měli ze svých činů zodpovídat“ (místostarosta Miroslav Solar pro Zpravodaj města Postoloprty, duben 2011). Do programu měl být zapojen místní odbor sociálních věcí, městská policie, Policie ČR, Základní škola Postoloprty a úřad práce.

²¹ Na začátku roku se MP Postoloprty potýkaly s náhlým poklesem stavu strážníků o jednoho zaměstnance, který musel skončit kvůli novému pravidlu vyžadujícím minimálně středoškolské vzdělání s maturitou. Ani kmenových 7 strážníků ale není z pohledu velitele MP ideálním stavem, protože není možné zajistit chod MP po 24 hodin denně. Za ideální by považoval 9 strážníků.

V návaznosti na toto prohlášení město v dubnu 2011 přijalo dvě nové obecně závazné vyhlášky. Šlo o vyhlášku č. 1/2011, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města, která vymezuje a zakazuje „škodlivé činnosti“ ve vymezeném veřejném prostoru (několik oblastí, převážně náměstí): „a) sezení na stavebních částech a zařízeních, které k takovému účelu nejsou určeny (např. zděné a betonové zídky a zábrany, palisády, odpadkové koše, zábradlí, opěradla laviček, kašny, apod.); b) umístování předmětů sloužících k odpočinku, rekreaci a stravování (sedací soupravy, křesla, židle, stoly, lavice, lavičky, apod.) a přípravě pokrmů (udírny, grily, vařiče), jakož i užívání těchto předmětů na některých veřejných prostranstvích.“ Druhá vyhláška, č. 2/2011, o regulaci provozování loterií a jiných podobných her, upravovala provozní dobu výherních hracích automatů (od 12:00 do 22:00 hod.) a vymezila okruh 100 m od škol, zařízení zdravotní a sociální péče aj., kde jsou výherní automaty zakázány. Na konci roku pak byla přijata nová vyhláška, č. 6/2011, která kompletně zakázala provozování sázkových, loterijních a podobných her na území města. V roce 2015 pak ještě přibyla obecně závazná vyhláška č. 2/2015, o regulaci hlučné zábavní pyrotechniky a provádění pyrotechnických efektů a ohňostrojů způsobujících hluk, kterou se zakazuje používání zábavní pyrotechniky na území města (s výjimkou Silvestra a úředně potvrzených výjimek).

Městská policie v rámci Programu nulové tolerance stanovila jako prioritu své činnosti dohled nad dodržováním obecně závazných vyhlášek města. S přibývajícím počtem vyhlášek vzrostl také počet evidovaných přestupků, v loňském roce pak ale následoval pokles. V roce 2015 evidovala MP Postoloprty 715 přestupků proti veřejnému pořádku 1004 (pokles oproti předchozímu roku o 289), z toho 490 bylo přestupků proti obecně závazným vyhláškám města (kromě zmíněných vyhlášek také mj. přestupky proti vyhlášce stanovující povinné známkování psů a vyhlášce zakazující podomní prodej). Aktuálním velkým tématem v oblasti bezpečnosti je rozšíření kamerového systému. V současnosti Postoloprty disponují čtyřmi kamerami a dvěma fotopastmi. V letošním roce by mělo dojít k renovaci a pořízení nových kamer. V důsledku by tak ve městě mělo být nainstalováno na 16 až 21 kamer.²²

Vyhláška zakazující sezení mimo lavičky ve veřejných prostranstvích vzbudila četné kontroverze. Zatímco někteří si ji pochvalují, že je díky ní větší klid, někteří s námi sdíleli své rozčarování. Stížnosti se vázaly hlavně na případy, kdy si chtějí sednout děti, nebo kdy si dotyční potřebují sednout kvůli horšímu zdravotnímu stavu. Jedna matka si postěžovala: „*/ když dítě si sedne na patník. Víte, jaký jsou děti. Jdou, sednou si. Tak už hned přijde policajt: ‚Musíte si stoupnout.‘ Tak mu říkám: ‚No tak vysvětlete mu to. Vysvětlete mu to sám, ať si stoupne, že jinak dostane pokutu. Já to taky nedokážu.‘ Tak jsem vedle něho stála a čekala, až si stoupne.*“ V jiném případě si jeden informant stěžoval: „*Je mi padesát let, mám nemocný záda, беру na to injekce, píchám si je dokonce i sám. Opřu se o krám, hned dostanu 500 Kč pokuty. Opře se tam kdokoliv jinej a všechno je v pořádku.*“ Městská policie však deklaruje lidský přístup, kdy osoby porušující vyhlášku nejprve upozorní.

²² Dlouhý, Hynek. 23. 3. 2015. „Kamer v okrese je stále víc. V Lounech třináct, v Žatci osm“. *Žatecký a lounský deník*.

V odůvodněných případech ani nezasahuje: „*Když se stará paní o holi opře o zeď, nebo si sedne mimo lavičku, chováme se reálně a lidsky. Je to přestupek, ale my to té paní řekneme a vyřeší se to domluvou.*“

10.4 Pocit bezpečí

V rámci záměru vybudovat v Postoloprtech větší kamerový systém, město žádalo u MV ČR o dotaci, která byla mj. podmíněna realizací průzkumu veřejného mínění. Průzkum byl proveden v létě 2015 a měl anketní charakter. Bohužel se do něj zapojilo jen 131 občanů, z nichž 80 % se cítí být ve městě ohroženo. Tento výsledek může být dán tím, že se do průzkumu zapojili jen občané, pro které je bezpečnost tématem. Se sníženým pocitem bezpečí jsme se však setkávali jak na straně majority, tak na straně osob žijících ve vyloučených lokalitách.

Informanti z řad majority se obávají zejména drobné kriminality, hluku. Jako zdroj obav udávají také četnou migraci Romů. Ve vyloučených lokalitách jsme se setkávali hlavně se strachem z rasismu a z automobilové dopravy. Při rozhovorech byly popisovány případy, kdy některé z dětí málem přejelo auto. Zmiňovány byly i projevy nenávisti, jako v tomto případě: „*Měli jsme opékačku jenom s dětma, manžel jim hrál na kytaru a zpíval, ale potichoučku, opravdu potichoučku. A venku někdo křičel: ‚Banda cigánů. Cigáni, držte huby už.‘ Děti z toho byly úplně hotový.*“ Takovéto incidenty vedou k vzrůstající nedůvěře vyloučených osob ve své okolí. Výraznou nedůvěru často vyjadřují i ve vztahu k institucím a policii: „*Co je na náměstí, to vidí, ale co se děje okolo, to je nezajímá. Když se to týká Čechů, tak je to jiný. Když se to týká Cikánů, je to taky jiný.*“

Obavy kvůli nedostatku bezpečí vyjadřovaly zejména matky: „*Já nepustím děti samotný nikam. Já se o ně bojím. Beze mě nejdou nikam. Takže naše děti se drží jenom tady. Venku se poflakují různý lidi, nemůžete věřit nikomu.*“ Tento často zdůrazňovaný pocit vnějšího ohrožení zřejmě vede u osob ve vyloučených lokalitách k sociální izolaci, kdy příliš nechodí ven a zdržují se hlavně doma: „*Prostě je to nebezpečný tady. Ale jsme tady spokojený. My nikam nechodíme, chodíme si do parku, domu a máme klid.*“

11. Sociální klima v obci

Celým městem rezonuje otázka etnicity. Nálada v obci je hodně napjatá. Z pohledu obyvatel ohrožených sociálním vyloučením romského původu je diskriminace a rasismus jednoznačně faktorem, který se projevuje ve většině aspektech jejich života v Postoloprtech. *"Rasismus je tady v Postoloprtech, jsou tu velký rasisti a hlavně na úřadě, jsou proti nám."* *„...v létě jdeme před barák a hned nám říkají, že je tu černo..."* *„...město chce, aby cigáni vypadli pryč a bylo tady bílo, chtěj to vyběít..."* Jak již bylo na začátku řečeno, odhady etnických Romů se pohybují mezi čísly 1000 až 2500, náš odhad je mezi 1000-1500 obyvateli, což vzhledem k velikosti města (necelých 4 tis. obyvatel s přilehlými částmi cca 5 tis.) je vysoké číslo. Ve školství se používá hranice 20-25% romských žáků, které škola dokáže pojmout a neovlivní to výrazně její chod. Pokud tedy vezmeme v úvahu i spodní hranici odhadů romské populace v Postoloprtech tzn. 1000 (většina bydlí přímo ve městě) a město (místní část) Postoloprty tzn. 3697, tak se pohodlně dostaneme přes hranici 25%. Tento poměr může vést, a zřejmě vede, k napjaté situaci mezi obyvateli. Velká část těchto Romů je sociálně vyloučená či sociálním vyloučením ohrožená, což je pro obec náročná situace. Mnoho věcí se však dá ovlivnit a zlepšit, proto se jeví krok spolupráce s Agenturou jako krok správným směrem.

Dlouhodobým neřešením situace obyvatel, kteří jsou sociálně vyloučení a velká část přímo spojovaná s romským etnikem vedla k tomu, že je drtivá většina majoritního obyvatelstva velmi skeptická a zaujatá vůči Romům. Ve výpovědích se toto hodně odráželo a ani někteří zástupci města se nevyhýbají pojmům jako „černí“, „nemakačenkové“, „ta skvadra těch lidí, která tady je“ pod. Stejně tak někteří informátoři z MÚ otevřeně popisovali záměry některých zástupců města je vystěhovat, nebo dokonce i vystřílet apod.

Podle některých institucionálních aktérů mají někteří zástupci města vizi, že sociální služby jsou hlavně pro obyvatele sociálně vyloučené, kterým usnadňují život. Proto zastávají myšlenku, že když tu nebudou sociální služby, pak tu nebudou ani Romové. Což ale naopak povede ještě k většímu vyhocení situace. Tento negativní postoj však nezastávají všichni zastupitelé a pracovníci města. Stejně tak se majorita vymezovala vůči „starousedlíkům“, kteří jsou „asimilovaní“ a tím většina informátorů dokazovala, že jejich antagonismus není otázkou rasismu.

Celkový postoj obyvatel města potvrzovali ve výpovědích i institucionální aktéři, kteří v Postoloprtech nebydlí, ale pracují. Většině obyvatel z Postoloprty tedy vadí, že obyvatelé SVL nepracují, nechtějí pracovat, žijí ze sociálních dávek a ztěžují život pracujícím lidem z Postoloprty. Jiný pohled však nabízí paní V., které se v projektu Sociálně vyloučené lokality Ústeckého kraje podařilo zaměstnat 56 osob, z čehož byly 2/3 romského původu. Někteří klienti byli dlouhodobě nezaměstnaní či lidé, kteří nikdy nepracovali. Chodili za ní z vlastní vůle, evidentně se tedy projevuje snaha lidí získat práci.

Celkovou náladu města tedy můžeme interpretovat tak, že se za poslední léta postupně změnil poměr jednotlivých skupin obyvatel v obci a ta už není schopná situaci přirozeně zvládnout. Obyvatele také dráždí, že jsou Romové „na očích“ při průjezdu městem.

Jeden informátor měl ještě další vysvětlení, proč obyvatelé z majority nemají kladný postoj k Romům. Vycházel z myšlenky, která pramení z historických událostí. Podle něj se nyní projevuje rasismus či nesnášenlivost obyvatel města podobně jako se projevila po 2.sv válce, kdy v okolí Postoloprť došlo k jednomu z největších masakrů při odsunu Němců: „Ono to pramení z historie tady. Prakticky ta majorita, to jsou ty starousedlíci. Za války povraždili ty Němce, nikdo nebyl potrestán. V těch lidech to je, oni jim zabavili baráky. Oni jako kdyby řeknou, že Romáci, co jsou tady původní, to jsou asi tři čtyři rodiny, jim nevadí, ale ti zbylí vadí.“

Situace se do budoucna nedá vyřešit odstěhováním Romů, jelikož vystěhovávání je jen krátkozraká strategie. Trh s byty se chová podle vlastních pravidel a nikdy nelze zaručit, že majitel zaměřený na sociálně slabé neodkoupí další byty a domy a nenastěhuje do nich další nájemníky. Důležité je se zaměřit na majitele, kteří využívají obyvatele na sociálních dávkách jako zdroj svého příjmu. Město několik let přivíralo oči nad sociálními problémy, což mohlo umožnit i rozvoj drogové scény. Jasným příkladem je odchod K-centra či nezáměrně o nabízený kurzy a přednášky Centra pro zdravotně postižené Louny. Pokud by město pokračovalo tímto směrem, mohla by se situace v Postoloprtech zhoršovat. Pro zlepšení situace je třeba přijmout celou řadu komplexních opatření od práce s dětmi přes budování sociálního bydlení po zaměstnanostní programy. Pokud bude větší část Romů v obci integrovaná, nemusí být velikost etnické menšiny problémem. Jako pozitivní krok je snaha MÚ situaci řešit, příkladem je zpracování komunitního plánu pro sociální služby a přistoupení ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.

12. Shrnutí sociálního vyloučení v Postoloprtech

Sociálně vyloučené lokality v Postoloprtech jsou rozptýleny po městě a jde spíše o jednotlivé domy a byty. Nejvýraznější skupinu vyloučených osob tvoří nezaměstnaní Romové (nelze však říci, že by všichni Romové ve městě byli vyloučení). Nejedná se však o homogenní komunitu. V Postoloprtech žijí jednak rozvětvené romské rodiny, které lze chápat jako svébytné sociální sítě, ale také samostatné vyloučené domácnosti, které zpravidla nežijí v Postoloprtech příliš dlouho. Vysoká nezaměstnanost, která je jedním z klíčových sociálních problémů města, však může vést k sociálnímu vyloučení i u osob z řad majority. V podstatě lze konstatovat, že osoby s nízkou kvalifikací, bez ohledu na etnicitu, jsou v Postoloprtech výrazně ohroženy sociálním vyloučením (a primárně chudobou), jelikož v této oblasti je dlouhodobě vysoká strukturální nezaměstnanost související s permanentním nedostatkem pracovních příležitostí.

V romských vyloučených rodinách dochází k časté reprodukci sociálního vyloučení. Vhodné by proto bylo zaměřit se také na děti a mládež (ať už v oblasti formálního vzdělávání, tak ve volnočasových aktivitách). Pokud bychom měli u vyloučených Romů specifikovat cílové skupiny, doporučovaly bychom se zaměřit jednak na nezaměstnané osoby a na možnosti jejich začlenění na trh práce, ale právě také na děti a mládež.

Další výraznou vyloučenou skupinou, kterou nelze vymezit etnicky, jsou uživatelé tvrdých drog. Místní drogová scéna navzdory nedávnému zatýkání a výraznému represivnímu potlačení, je stále výrazná. Ve městě chybí adekvátní sociální služby, které by cílily na uživatele tvrdých drog. Vhodná by byla i výraznější preventivní činnost.

13. Závěrečné shrnutí a doporučení

Na základě předložené analýzy můžeme potvrdit, že v Postoloprtech je sociální vyloučení výrazným problémem. Klíčem k řešení jakéhokoliv problému je snaha mu předejít. Zabývat se příčinami problémů je výrazně efektivnější než vypořádávání se s jejich následky. „Znepříjemňování“ podmínek pro obyvatele, kteří jsou sociálně vyloučení, proto nepomáhá řešit tento problém, ale naopak by mohlo vést k jeho prohlubování, protože by mohlo vést k odchodu obyvatel ze SVL a příchodu nových vyloučených osob. Majitelé nemovitostí totiž budou hledat nové nájemníky a může docházet k „obchodu s chudobou“.

Obzvláště na poli bydlení může město učinit mnoho kroků. Výhodou je, že se ve městě nevyskytují velkokapacitní ubytovny v rukou soukromníků, kteří by se zaměřovali na sociálně vyloučené obyvatele. Naopak se jedná o několik jednotlivých budov menších rozměrů a hlavně většina těchto majitelů bydlí či pochází přímo z Postolopr. Proto se nabízí otázka zaměřit se na ně a „znepříjemnit“ jim podmínky k provozování jejich činnosti, kdy za velké ceny pronajímají nekvalitní bydlení lidem, kteří pobírají sociální dávky. Například pořádat workshop nebo mediaci na vytvoření vyhlášky, která by se zaměřila na tyto majitele (např. regulace nájemného, pokud je byt pronajímán lidem na sociálních dávkách, převzetí části odpovědnosti při procesu sociálního začleňování atd.).

Dále město disponuje rozsáhlým bytovým fondem, u kterého se nabízí možnost jeho využití pro model dostupného bydlení nebo budování sociálních bytů, které by obyvatelům trpícím sociálním vyloučením zajistila určitou stabilitu. V této chvíli se jako vhodný objekt jeví ubytovna Meta, kam se bohužel město zdráhá ubytovávat obyvatele na dávkách. Do budoucna by to bylo vhodné i z pohledu propojení služeb. Zřejmě v prostorách mety bude v budoucnu působit NNO Vavřinec. Také by zde pravděpodobně měla sídlit koordinátorka pokračování projektu na zaměstnávání lidí z ÚP ČR Sociálně vyloučené lokality Ústeckého kraje, které se v Postoloprtech osvědčil. To by mohlo mít příznivý vliv právě na obyvatele, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní.

Opatření města v rámci programu Nulová tolerance omezila využívání veřejného prostoru na území Postolopr, což mohlo zlepšit podmínky majoritní skupiny obyvatel, i některých obyvatel, kteří se potýkají se sociálním vyloučením, jako v případě zákazu provozu hracích automatů. Na druhou stranu se díky porušování vyhlášek mohou dostávat do dluhů a následně je na ně uvalena exekuce či se zvyšuje agenda paní kurátorky a sociálních pracovníků, např. v rámci záškoláctví.

Dalším nepřímým opatřením města bylo zrušení detašovaného pracoviště ÚP ČR v Postoloprtech, které se zabývalo agendou sociálních dávek. Nyní mají obyvatelé ztíženou situaci při zařizování formalit spojených s výplatou sociálních dávek. V případě nesrovnalostí se dávka může opozdit a člověk se dostává do dluhů. Tato skutečnost působí v protikladu s komunitním plánem, kde je uvedeno opatření naopak vytvořit detašované pracoviště ÚP ČR v Postoloprtech v souvislosti s vysokou dlouhodobou nezaměstnaností, která se v Postoloprtech vyskytuje. Proto se jako jedno doporučení nabízí opětovné vytvoření

detašovaného pracoviště ÚP ČR v Postoloprtech, což je komplikované jedna z hlediska výběru vhodných prostor, ale i zdlouhavým schvalovacím procesem.

V městě Postoloprty nejsou kromě radnice a technických služeb volná pracovní místa, kde by se mohli ucházet o práci lidé s nízkou kvalifikací. Jedním z řešení se nabízí vytvoření sociálního podniku, který vyplynul jako jedno z možných opatření z komunitního plánu. Dále se nabízí i kontaktování zaměstnavatelů v okolí, kteří sezónně zaměstnávají obyvatelé, kteří nejsou z Postoloprty (často i cizince, kteří dojedou ze zahraničí). Na poli zaměstnanosti se osvědčil několikrát zmiňovaný projekt Sociálně vyloučené lokality Ústeckého kraje, který bude mít v Postoloprtech pokračování. Tudíž by bylo vhodné spolupracovat s koordinátorkou projektu a zároveň motivovat místní zaměstnavatele k zaměstnávání lidí se sociálním vyloučením. Jelikož v minulém projektu našla většina klientů zaměstnání mimo Postoloprty. Do budoucna by se určitě mohly uplatnit projekty prostupného zaměstnávání.

Jednou z překážek při hledání zaměstnání pro matky s dětmi jsou dlouhé směny a dojíždění. Proto by bylo vhodné podporovat zkrácené úvazky a vytváření pracovních míst v Postoloprtech. Dalším krokem by mohly být aktivity motivující rodiče k umísťování dětí do školky. Mohla by pomoci osvěta, v případech, kdy rodiče nemohou platit školkovné, ale mohou si žádat o jeho odpuštění potvrzením o hmotné nouzi. Proto by se možná vyplatilo navázání komunikace školky s NNO, které provozují SAS. Dále by situaci mohlo pomoci vybudování mateřského centra, které by se zaměřovalo i na práci s mladými matkami či zařízení předškolního typu, o které má v současné době zažádána NNO Romano Jasnica.

Z komunitního plánování vyplynula potřeba více přímo podporovat sociální služby. Je tu velký počet osob, které se potýkají s problematikou sociálního vyloučení. Kromě problematiky nedostupného kvalitního bydlení a dlouhodobé nezaměstnanosti se obyvatelé potýkají s dluhovou problematikou. Z komunitního plánování bylo realizováno otevření dluhové poradny, ale ta má krátkou pracovní dobu a nachází se na místě, které je sdíleno oficiálními institucemi města. To přispívá k jejímu nevyužívání a klienti raději jezdí do Loun nebo problematiku neřeší. Proto se nabízí otázka přestěhování dluhové poradny do neutrálních prostor, rozšíření její pracovní doby, také rozšíření služeb poradny v podobě právního servisu a kurzů finanční gramotnosti. To vše za podpory města.

Po zmapování drogové problematiky vyplývá, skutečnost rozsáhlé drogové scény. V Postoloprtech je hodně uživatelů tvrdých drog a drogy je velmi jednoduché si obstarat. Z komunitního plánování vyplynula potřeba zaměřit se na tu problematiku pomocí terénních pracovníků. Jelikož zde již v minulosti působili pracovníci z K-Centra Žatec, nabízí se otázka jejich opětovného zapojení či případná spolupráce s jiným subjektem.

Trávení volného času mladých lidí může mít i vliv na užívání návykových látek. Informátoři se napříč spektrem shodovali nad nedostatečnými možnostmi využívání volného času pro mládež. Děti obyvatel se sociálními problémy nejčastěji z finančních důvodů nemohou navštěvovat placené zájmové aktivity v městě Postoloprty. Z komunitního plánování vzniklo řešení v podobě vybudování nízkoprahového klubu pro mládež. Tento projekt by uvítala většina obyvatel, hlavně obyvatelé ze SVL toto řešení kvitovali. Také některé informátorky

navrhovali mezi aktivitami taneční kroužky ve stylu Hip Hop nebo rapovací kroužky. Otázkou zůstává, kdy by se chopil realizace takového projektu a kde by byl vybudován. Na poli volného času mládeže by se mohl více angažovat FK Postoloprty. Například větší spoluprací s rodiči dětí či motivovat sponzory klubu, aby zaměstnávali mladé fotbalové hráče, kteří potřebují získat pracovní praxi.

Na závěr je třeba zdůraznit, že cílem této analýzy bylo vytvořit přehled poznatků o sociálním vyloučení v Postoloprtech, které má reflektovat pohledy a názory jak institucionálních aktérů, tak obyvatel sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených.

Reference

Litatura:

Fraser, Nancy. 2010. *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World*. New York: Columbia University Press.

Mareš, Petr a Tomáš Sirovátka. 2008. „Sociální vyloučení (exkluze) a sociální začleňování (inkluze) – koncepty, diskurz, agenda.“ *Sociologický časopis* 44 (2): 271–294.

Martinka, Lukáš. 2013. *Postoloprty*. Praha: Kresby historické literatury

Matějka, Ondřej. 2010. *Tragická místa paměti: průvodce po historii jednoho regionu*, Praha: Antikomplex

Millar, Jane. 2007. „Social Exclusion and Social Policy Research: Defining Exclusion.“ In *Multidisciplinary Handbook of Social Exclusion Research*. ed. Dominic Abrams, Julie Christian, and David Gordon. 1–16. Chichester: John Wiley & Sons.

Poštová, Dana a kol. *Postoloprty*. 2011. Raise

Analýzy:

Neolokátor. *Postoloprty a okolí*, dostupné na https://issuu.com/jan.trejbal/docs/yaa_2015_-_trejbal_-_b1

Most k naději. 2016. *Výstupní zpráva realizace projektu „Asistent pro terénní kontakt Postoloprty 2015“*

Vladimír, Parýzek. 2015. *Průzkum a výsledek veřejného mínění na vybudování městského kamerového systému ve městě Postoloprty*.

Novinové články:

Dlouhý, Hynek. 3. 5. 2014. „Mladík vařil v Postoloprtech drogy. Založil při tom požár a popálil se.“ *Žatecký a lounský deník*.

Dlouhý, Hynek. 23. 3. 2015. „Kamer v okrese je stále víc. V Lounech třináct, v Žatci osm“. *Žatecký a lounský deník*.

Krpec, Miroslav, 1.12.2009. „Vyrostlo nové moderní sportoviště.“ *Žatecký a lounský deník*.

Strnadová, Miroslava. 12. 5. 2015. „Nejčastější drogy na Lounsku? Vede marihuana a pervitin“. *5plus2*.

Strnadová, Miroslava. 20. 11. 2015. „Detektor kovů odhalil injekční stříkačku v písku“. *5plus2*.

Vacula, Vladimír. 3. 2. 2016. „Výkup kovů je v úpadku“. *Mladá fronta DNES*.

Další podklady:

Český statistický úřad

Mapakriminality

Městský úřad Postoloprty

Úřad práce ČR

